

ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΣΔΕΑ)

Ε.Ε. & ΕΛΛΑΔΑ

Ι. Εισαγωγή - Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης

Τον Οκτώβριο του 2006 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (Ε-ΣΔΕΑ). Στο ΕΣΔΕΑ περιγράφεται ο φιλόδοξος και ταυτόχρονα ρεαλιστικός στόχος εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας 20% μέχρι το 2020. Το ΕΣΔΕΑ περιγράφει ένα πλαίσιο πολιτικών και οικονομικά αποδοτικών μέτρων με σκοπό να επιτευχθεί ο στόχος, ενώ παράλληλα αναλύει πως για την προσέγγιση του δυναμικού εξοικονόμησης απαιτείται σημαντική αλλαγή στον τρόπο χρήσης και κατανάλωσης της ενέργειας από τους τελικούς καταναλωτές.

Σύμφωνα με το ΕΣΔΕΑ, η Ευρώπη θα χρειαστεί να υπερδιπλασιάσει το ποσοστό βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με την έως σήμερα κατάσταση. Για το λόγο αυτό χρειάζεται η ουσιαστική αλλαγή συμπεριφοράς των καταναλωτών, έτσι ώστε να απαιτείται λιγότερη ενέργεια απολαμβάνοντας την ίδια ποιότητα ζωής. Οι κατασκευαστές θα πρέπει να ενθαρρύνονται στην ανάπτυξη ενεργειακά αποδοτικότερων τεχνολογιών και προϊόντων, και οι καταναλωτές να ενισχύονται με ισχυρότερα κίνητρα για την απόκτησή τους και την ενεργειακά ορθολογική χρήση τους. Επιπλέον, ένα άλλο πολύ σημαντικό στοιχείο είναι η χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών. Αν και ο προβλεπόμενος στόχος αυτού του σχεδίου δράσης μπορεί να επιτευχθεί χρησιμοποιώντας τις υπάρχουσες τεχνολογίες, εντούτοις ενθαρρύνεται εξίσου η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών που θα προκύπτουν στο μέλλον.

Το ΕΣΔΕΑ αποσκοπεί στην κινητοποίηση του ευρέως κοινού, των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής σε όλα τα επίπεδα και τους παράγοντες της αγοράς, καθώς επίσης στο μετασχηματισμό της εσωτερικής αγοράς ενέργειας με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρέχει στους πολίτες της ΕΕ συνολικά την υποδομή για ενεργειακή απόδοση στα κτίρια, τις συσκευές, τις βιομηχανικές διαδικασίες, τα μέσα μεταφοράς και τα ενεργειακά συστήματα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιπλέον, προτείνει στο ΕΣΔΕΑ κατά προτεραιότητα 10 δράσεις που καλύπτουν όλους τους τομείς και αφορούν τα εξής:

1. Σήμανση συσκευών και εξοπλισμού και ελάχιστες ενεργειακές απαιτήσεις
2. Απαιτήσεις για την ενεργειακή συμπεριφορά των κτιρίων, κτίρια χαμηλής κατανάλωσης («παθητικά κτίρια»)
3. Αποδοτικότερη παραγωγή και διανομή ενέργειας
4. Ενεργειακά αποδοτικότερα αυτοκίνητα
5. Προώθηση των απαραίτητων χρηματοπιστωτικών μηχανισμών για ενεργειακές επενδύσεις σε ΜΜΕ και Επιχειρήσεις Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ)
6. Προτροπή για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στα νεοεισαχθέντα Μέλη της Κοινότητας

7. Κοινή Ευρωπαϊκή ενεργειακή φορολογική πολιτική
8. Μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σε θέματα ενεργειακής αποδοτικότητας
9. Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σε κατοικημένες περιοχές
10. Ενίσχυση/ ενθάρρυνση της ενεργειακής απόδοσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

II. Εφαρμογή στην Ελλάδα - Σύντομη περιγραφή του πρώτου εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Αποδοτικότητας (ΣΔΕΑ)

Σύμφωνα με το άρθρο 14 (2) της Οδηγίας 2006/32/ΕΚ «για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες», εκπονείται κάθε τρία χρόνια (2007, 2011, 2014) ένα εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Αποδοτικότητας (ΣΔΕΑ) και υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με το πρώτο αυτό ΣΔΕΑ επιζητάται να μεταφρασθεί ο εθνικός ενδεικτικός ποσοτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας με συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις στο επίπεδο που κάθε Κράτος-Μέλος ορίζει, ενώ παράλληλα στοχεύει στη δημιουργία διαλόγου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Κρατών-Μελών. Το Ελληνικό Σχέδιο Δράσης αποτελεί την πρακτική επίδειξη και παρουσίαση των εθνικών υποχρεώσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ακριβώς λόγω της ουσιαστικής του σημασίας για την επίτευξη του εθνικού στόχου για Εξοικονόμηση Ενέργειας αντιμετωπίστηκε με ειδική μέριμνα. Η συνολική πληρότητα και η ποιοτική ανάλυση των μέτρων και δράσεων που περιγράφονται σε αυτό, επιβεβαιώθηκαν από τη συγκριτική αξιολόγηση που διενέργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία το αποδέχθηκε με θετικά σχόλια. Τα σχόλια αφορούσαν τόσο τη σαφή και συνεκτική στρατηγική, όσο και την παρουσίαση ρεαλιστικών μέτρων που αντανάκλουν το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας της χώρας, συμπεριλαμβανομένου ενός συνόλου συμπληρωματικών ενεργειών που αναμένονται να ενισχύσουν η μια την άλλη.

Το πρώτο υποβληθέν ΣΔΕΑ συντάσσει και περιγράφει την εθνική στρατηγική Εξοικονόμησης Ενέργειας, ενσωματώνοντας όλες τις εξελίξεις που αφορούν στην προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, θεμελιώνοντας τη δημιουργία των συνθηκών υγιούς ενεργειακής αγοράς απαραίτητης για τις σωστές επιλογές των καταναλωτών, τις αποδοτικές ενεργειακά τεχνολογίες και τις διαθέσιμες και προσιτές λύσεις προς αυτή την κατεύθυνση, σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας.

Τα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, συντονισμένα σε όλους τους τομείς, εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε εξοικονόμηση ενέργειας τουλάχιστον έως 16,41TWh το 2016, εκπληρώνοντας το σχετικό στόχο (9%) και ενισχύοντας την ενεργειακή αυτάρκεια της χώρας. Επιπλέον, η στροφή προς τεχνολογίες με καλύτερη ενεργειακή απόδοση, ενισχύει την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, συμβάλλοντας στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ο τομέας των μεταφορών εκτιμάται ότι έχει τα μεγαλύτερα περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας, όπως υπολογίζεται από το σενάριο εξοικονόμησης, το οποίο προσδιορίζεται στο 36% περίπου. Από πλευράς συνεισφοράς έπονται ο τριτογενής και ο οικιακός τομέας, με ποσοστά συμμετοχής σε εξοικονόμηση ενέργειας 30% και 29% αντίστοιχα.

Τα μέτρα και οι δράσεις που περιγράφονται και αναλύονται στο ΣΔΕΑ κατηγοριοποιούνται σε έξι ομάδες (οριζόντια, διατομεακά, οικιακός τομέας, τριτογενής τομέας, δημόσιος τομέας, βιομηχανία και μεταφορές) και παρουσιάζονται ενδεικτικά στη συνέχεια.

Το ένα τρίτο του συνόλου των μέτρων είναι οριζόντια και διατομεακά. Δηλαδή τα μέτρα και οι δράσεις τους δεν συνδέονται στενά με ένα τομέα ή κλάδο, αλλά είναι απαραίτητα για την υλοποίηση και παρακολούθηση όλων των υποστηρικτικών δράσεων σε όλους τους τομείς. Η εφαρμογή τους κρίνεται αναγκαία για την επίτευξη ενός ολοκληρωμένου προγράμματος εξοικονόμησης ενέργειας και του σχετικού στόχου. Επίσης δύνανται να αφορούν πρότυπα και κανόνες, όπως για παράδειγμα την εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, συστήματα ενεργειακής σήμανσης, μέτρησης της κατανάλωσης με έξυπνους μετρητές και αναλυτικούς λογαριασμούς, κατάρτιση και εκπαίδευση που οδηγούν στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και τεχνικών. Με τον τρόπο αυτό επιλέγονται δράσεις μεγάλου δυναμικού και μεγιστοποιείται η εμπέλεια τους. Συγχρόνως διαμορφώνονται συνθήκες οικονομίας κλίμακας οι οποίες συμβάλλουν στη σταθεροποίηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ενδεικτικά τα διατομεακά μέτρα που αφορούν στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, στην εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης στον τριτογενή και δημόσιο τομέα και στην προώθηση συστημάτων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας καθώς και τηλεθέρμανσης εκτιμάται ότι θα συνεισφέρουν σε ποσό εξοικονόμησης ενέργειας της τάξης των 3800 GWh έως το 2016.

Στο ΣΔΕΑ δίνεται έμφαση στον υποδειγματικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο δημόσιος τομέας, ενδεικτικά με την υποχρεωτική εφαρμογή διαδικασιών πράσινων προμηθειών (για ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και ΑΠΕ), υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων για την κάλυψη αναγκών ζεστού νερού χρήσης με εκτιμώμενο δυναμικό εξοικονόμησης έως 50 GWh το 2016, υποχρεωτική αντικατάσταση φωτιστικών χαμηλής ενεργειακής απόδοσης από όπου εκτιμάται ότι θα εξοικονομηθούν περίπου 300GWh το 2016, καθώς και την εφαρμογή ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού στους ΟΤΑ με την ίδρυση ενεργειακού γραφείου και παράλληλη κατηγοριοποίηση των ΟΤΑ (ανάπτυξη συστήματος «ενεργειακής ταυτότητας» δήμων) με βάση το ενεργειακό τους αποτύπωμα.

Επίσης περιλαμβάνει πολλά μέτρα στον τομέα των μεταφορών που προβλέπεται να επηρεάσουν θετικά προς την ανάπτυξη περιβαλλοντικά φιλικού και ενεργειακά αποδοτικού συστήματος μεταφορών. Τέτοια μέτρα είναι η οικονομική, οικολογική και ασφαλής οδήγηση (eco driving), η οποία έχει ενσωματωθεί στο μέρος των γραπτών εξετάσεων των νέων οδηγών και αναμένεται να γίνει και υποχρεωτική στο πρόγραμμα εκπαίδευσης τους και της πρακτικής εξέτασης για την απόκτηση άδειας οδήγησης, το εκτιμώμενο ποσό εξοικονόμησης ενέργειας από την εφαρμογή του μέτρου είναι περίπου 2000 GWh το 2016. Επιπλέον, το ΣΔΕΑ περιλαμβάνει προτάσεις δέσμης μέτρων για την αντικατάσταση οχημάτων (ΙΧ, μεσαία και βαρέα οχήματα άνω 10ετίας) με νέα ενεργειακά αποδοτικά και χαμηλών εκπομπών οχήματα, με εκτιμώμενο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας έως 3050 GWh το 2016. Τα μέτρα αυτά συνδυάζονται και με τη σύνδεση της φορολογίας των οχημάτων σύμφωνα με την ενεργειακή τους απόδοση και τις εκπομπές CO₂, ενώ προβλέπεται και υποχρεωτική ποσόστωση «καθαρών» οχημάτων στις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς. Τέλος, προβλέπεται η ανάπτυξη σχεδίων κινητικότητας και η συνδυασμένη αναμόρφωση του συστήματος δημόσιων μέσων μεταφοράς με στόχο να αυξηθεί το ποσοστό του μετακινούμενου πληθυσμού με μέσα μαζικής μεταφοράς, από 26,6% που είναι σήμερα στο 35% το 2016.

Επιπρόσθετα, το εθνικό ΣΔΕΑ περιλαμβάνει ειδικό μέτρο που καθιερώνει τη συνεχή βελτίωση της διαδικασίας συλλογής, ανάλυσης των δεδομένων και των προβλέψεων. Προβλέπονται στοχευμένες εκστρατείες εκπαίδευσης και ενημέρωσης, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο με στόχο την ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των τελικών καταναλωτών, ώστε να μεγιστοποιηθούν τα αποτελέσματα των μέτρων και δράσεων για εξοικονόμηση ενέργειας.

Τα μέτρα εμφανίζονται να είναι ρεαλιστικά, καθώς για το μεγαλύτερο μέρος αυτών, εκτιμάται η εξοικονόμηση ενέργειας και υποδεικνύεται η πηγή χρηματοδότησης και ο προϋπολογισμός (βλ. σχόλια E.E. SEC(2009)889 τελικό, Ιούνιος 2009).

Συνοψίζοντας, το σύνολο των περιγραφόμενων μέτρων στο ΣΔΕΑ διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο εθνικό πρόγραμμα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, η εφαρμογή του οποίου θα οδηγήσει στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου εξοικονομώντας μεγάλες ποσότητες ορυκτών καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ παράλληλα ενισχύεται η περαιτέρω διείσδυση του φυσικού αερίου και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο ενεργειακό μίγμα. Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι η επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των παράλληλων στόχων διείσδυσης των ΑΠΕ και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (κλιματική αλλαγή).

III. Συχνές Ερωτήσεις σε σχέση με το Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΔΕΑ)

✓ Τι είναι το ΣΔΕΑ, γιατί είναι υποχρεωτικό?

Το ΣΔΕΑ είναι η εξειδίκευση σε εθνικό επίπεδο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, με την εφαρμογή συντονισμένων δράσεων και μέτρων (τεχνολογικών, οικονομικών, θεσμικών κ.α.) για την επίτευξη του στόχου εξοικονόμησης ενέργειας το 2016 (9%). Τα ΣΔΕΑ είναι απαιτούμενα παραδοτέα σύμφωνα με το άρθρο 14 (2) της Οδηγίας 2006/32/ΕΚ, υποχρεωτικά για όλα τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ και εκπονούνται ανά τρία χρόνια (2007, 2011, 2014).

✓ Τι περιέχει το ΣΔΕΑ?

Το 1^ο ελληνικό ΣΔΕΑ εκπονήθηκε, καλύπτει χρονικά την περίοδο 2008-2016 και έγινε αποδεκτό με επιτυχία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το περιεχόμενό του είναι μέτρα και δράσεις αναφορικά με όλους τους τομείς τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Η εξοικονόμηση ενέργειας υπολογίζεται με μακροοικονομικά μοντέλα και μεταφράζεται ο εθνικός ενδεικτικός ποσοτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με τις μέσο- μακροπρόθεσμες ενεργειακές ανάγκες και απαιτήσεις της χώρας.

✓ Ποια η σπουδαιότητά του για την επίτευξη του εθνικού στόχου για ενεργειακή απόδοση?

Μέσω των περιγραφόμενων μέτρων και δράσεων εκτιμάται η εξοικονόμηση ενέργειας, ο απαιτούμενος προϋπολογισμός και υποδεικνύεται η πηγή χρηματοδότησης. Επομένως αποτελεί ένα μεθοδικό εργαλείο καθοδήγησης και εφαρμογής για την επίτευξη του εθνικού στόχου.

✓ Αν δεν επιτύχουμε το στόχο του 2016, υπάρχει πρόστιμο ή κάποια άλλη επίπτωση από την ΕΕ?

Δεν υπάρχει πρόστιμο για τη μη επίτευξη του στόχου, αλλά η ΕΕ δεν θα παραλαμβάνει τα επόμενα ΣΔΕΑ που κρίνονται ανεπαρκή και δεν συγκλίνουν στον στόχο ΕΕΕ με τον οποίο έχει δεσμευθεί η χώρα. Σε αρνητική περίπτωση, οι χώρες που δεν επιτύχουν τους στόχους θα

είναι υπόλογες σε πολιτικό επίπεδο για τη μη επίτευξη μιας αναληφθείσας δέσμευσης και τη μη επίτευξη ενός συνολικού ευρωπαϊκού στόχου που τέθηκε ως προτεραιότητα στο ανώτατο πολιτικό επίπεδο, ακόμα και αν τα άλλα Κράτη-Μέλη πέτυχαν τους εθνικούς τους στόχους.

✓ Αν στον ενδιάμεσο έλεγχο με το 2^ο ΣΔΕΑ δεν έχουμε επιτύχει τους στόχους, μπορεί να ληφθούν πρόσθετα μέτρα που δεν περιγράφονται στο 1^ο ΣΔΕΑ?

Ναι. Το 2^ο ΣΔΕΑ αφορά την παρακολούθηση και αξιολόγηση των Μέτρων Βελτίωσης της Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΒΕΑ), σε περίπτωση απόκλισης από το στόχο λαμβάνονται επιπρόσθετα μέτρα ή γίνονται άλλες διορθωτικές παρεμβάσεις.

✓ Πώς σχετίζεται ο στόχος του 9% για το 2016, με το στόχο του 20% για το 2020? Θα υπάρξει άλλο ΣΔΕΑ?

Ο στόχος του 9% προκύπτει από την απαίτηση της Οδηγίας και αναφέρεται στην κατανάλωση ενέργειας για τελική χρήση στα νοικοκυριά, επιχειρήσεις βιομηχανία, μεταφορές, κλπ. Ο στόχος του 20% αναφέρεται στη συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας και περιλαμβάνει τα καύσιμα ηλεκτροπαραγωγής, άρα ο υπολογισμός προσέγγισης του ποσοστού είναι διαφορετικός. Σύμφωνα με υπολογισμούς που προκύπτουν από χρήση μακροοικονομικών μοντέλων πρόβλεψης του ΚΑΠΕ και ο στόχος αυτός είναι εφικτός για τη χώρα.

✓ Γιατί περιοριζόμαστε μόνο στο στόχο του 9% και δεν προχωράμε σε πιο φιλόδοξο / μεγαλύτερο στόχο για εξοικονόμηση ενέργειας, όπως κάνουν άλλα κράτη?

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει το στόχο του 9%, εκτός από τη Ρουμανία 13,5%, την Κύπρο 10%, την Πορτογαλία 9,8% και την Ιταλία 9,6%. Εξάλλου σύμφωνα με την πρόβλεψη του σεναρίου εξοικονόμησης ο στόχος για τη χώρα μας ανέρχεται στο 10,22% για το 2016, όπως περιγράφεται στο ΣΔΕΑ.

✓ Τα μέτρα που περιγράφονται είναι υποχρεωτικά?

Τα μέτρα που περιγράφονται είναι στο πνεύμα και τις κατευθύνσεις που ορίζει η Οδηγία και αποτελούν το πλαίσιο στο οποίο η χώρα θα πρέπει κινηθεί για την επίτευξη του στόχου. Για το λόγο αυτό, το σύνολο των μέτρων πρόκειται να εφαρμοστούν μέσω κανονιστικών διατάξεων και κινήτρων, και σε μερικές περιπτώσεις να έχουν υποχρεωτικό/ δεσμευτικό χαρακτήρα.

✓ Τα απαιτούμενα ποσά που αναφέρονται για την υλοποίηση θα προέλθουν από φορολογία?

Όχι, για το σύνολο των μέτρων προβλέπεται χρηματοδότηση που θα προέρχεται από Κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, με παράλληλη συγχρηματοδότηση και από ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια. Ωστόσο, σε μερικά μέτρα προβλέπεται η φοροαπαλλαγή ή μείωση της φορολογίας για ενεργειακά αποδοτικά – «καθαρά» προϊόντα και η αντίστοιχη φοροεπιβάρυνση σε ρυπογόνα - μη ενεργειακά αποδοτικά.

✓ Πρόκειται να ακριβύνουν τα τιμολόγια ενέργειας λόγω των σχεδιαζόμενων δράσεων?

Δεν υπάρχει καμία συσχέτιση με τα περιγραφόμενα Μέτρα Βελτίωσης της Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΒΕΑ) στο ΣΔΕΑ.

✓ Προβλέπεται να μειωθεί ο ΦΠΑ για ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες?

Υπάρχει συζήτηση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για μείωση του ΦΠΑ στο επίπεδο του 10% για ενεργειακά προϊόντα.

✓ **Το κόστος για τα υποχρεωτικά μέτρα θα επιβαρύνει μόνο τον τελικό καταναλωτή?**

Υπάρχει πρόβλεψη συνδυασμένων οικονομικών κινήτρων, όπως χαμηλότοκα ή επιδοτούμενα δάνεια, επιδότηση της θερμικής kWh και φοροελαφρύνσεων.

✓ **Ο απλός πολίτης πόσο επηρεάζει προς την υλοποίηση των δράσεων?**

Η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι σημαντικός παράγοντας και διαμορφώνει την τελική κατανάλωση ενέργειας, ως εκ τούτου, και μέσω των δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης του ΣΔΕΑ, κάθε πολίτης δύναται με τη συμπεριφορά του να συνεισφέρει στην επιτυχή εφαρμογή των ΜΒΕΑ.

✓ **Γιατί ο δημόσιος τομέας δεν έχει μεγαλύτερη συμμετοχή?**

Πράγματι, ο δημόσιος τομέας έχει μεγάλα περιθώρια ΕΞΕ. Ήδη η εφαρμογή των προτεινόμενων στο ΣΔΕΑ μέτρων (αντικατάσταση ενεργοβόρου εξοπλισμού, πράσινες προμήθειες, ολοκληρωμένος σχεδιασμός δήμων, εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, ενεργειακές υπηρεσίες-ΣΔΙΤ) θα αναδείξει τον υποδειγματικό του ρόλο.

✓ **Γιατί τα μέτρα προς τη βιομηχανία δεν είναι δεσμευτικά?**

Η Οδηγία εξαιρεί την ενεργοβόρο βιομηχανία που εμπίπτει στο Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, ωστόσο, προβλέπεται η υποχρέωση της βιομηχανίας στην εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης μέσω της οποίας θα αναδειχθούν οι ελλείψεις που οδηγούν σε σπατάλη ενέργειας.

✓ **Ποιος θα κάνει την παρακολούθηση και αξιολόγηση αυτών των μέτρων και δράσεων?**

Το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει τη γενική εποπτεία και ευθύνη επίβλεψης της υλοποίησης των ενεργειών για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου. Παράλληλα, θα υποστηρίζεται τεχνικά και επιστημονικά από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ).

✓ **Γιατί δεν υπάρχουν περισσότερα μέτρα που να αφορούν τον τελικό καταναλωτή και να τον επιδοτούν για μέτρα Εξοικονόμησης Ενέργειας?**

Τα αναφερόμενα στο ΣΔΕΑ μέτρα εξειδικεύονται περαιτέρω κατά το στάδιο υλοποίησης π.χ. η δράση «Αλλάζω Κλιμα-τιστικό», η οποία προωθεί την αγορά ενεργειακά αποδοτικών συσκευών Α, Α++ και παράλληλα ενημερώνει τον καταναλωτή για τη σημασία της ενεργειακής σήμανσης. Προς αυτή την κατεύθυνση θα ακολουθήσουν άλλα παρόμοια μέτρα.

✓ **Γιατί προβλέπεται επιδότηση για το φυσικό αέριο (επέκταση δικτύου) και όχι για ΑΠΕ?**

Οι ΑΠΕ θα συνυπολογιστούν στο στόχο που καθορίζεται από την Οδηγία 2009/28/ΕΚ και στο σχετικό σχέδιο δράσης που καλούμαστε να υποβάλλουμε το 2010 θα προβλέπονται αντίστοιχα μέτρα. Αυτό γίνεται για να μην υπάρξει αλληλοεπικάλυψη των στόχων. Εξαιρέση υφίσταται μόνο για τα θερμικά ηλιακά συστήματα (ΘΗΣ). Άλλωστε οι ΑΠΕ επιδοτούνται ήδη και με άλλα χρηματοδοτικά μέσα από μέρους της πολιτείας (Επενδυτικός Νόμος, ενισχύσεις σε ενεργειακές επενδύσεις μέσω ΕΣΠΑ, εγγυημένη τιμή πώλησης στο δίκτυο- τέλος ΑΠΕ κλπ).

✓ **Οι ΕΕΥ θα ελέγχονται / πιστοποιούνται από το δημόσιο?**

Την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών, αναλαμβάνουν αποκλειστικά Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) που είναι εγγεγραμμένες σε ειδικό Μητρώο ΕΕΥ. Με νομοθέτημα που θα εκδοθεί, θα καθορίζονται τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο, καθώς επίσης τα προσόντα ή οι προϋποθέσεις σύστασης και λειτουργίας των ΕΕΥ, τα κριτήρια που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι εις βάρος τους διοικητικές κυρώσεις, τα όργανα που τις επιβάλλουν, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

✓ **Γιατί δεν αναφέρονται στο ΣΔΕΑ τα ενεργειακά πιστοποιητικά για τα κτίρια? Δεν συνεισφέρουν στο στόχο?**

Ασφαλώς τα ενεργειακά πιστοποιητικά για τα κτίρια συνεισφέρουν στην επίτευξη του στόχου. Υπάρχει διατομεακό μέτρο, το οποίο αναφέρεται στην ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και αφορά στην εφαρμογή του Νόμου 3661/2008 στον οποίο συμπεριλαμβάνονται τα ενεργειακά πιστοποιητικά για τα κτίρια.

✓ **Γιατί δεν υπάρχει πρόγραμμα επιδότησης και άλλων ενεργειακών συσκευών στον οικιακό τομέα όπως ΘΗΣ, λαμπτήρων κλπ, παρά μόνο για αναβάθμιση λεβήτων?**

Τα αναφερόμενα στο ΣΔΕΑ μέτρα εξειδικεύονται περαιτέρω και δεν αποκλείεται η μελλοντική προκήρυξη δράσεων που θα επιδοτήσουν και άλλες ενεργειακές συσκευές στον οικιακό τομέα.

✓ **Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός Δήμων εντάσσεται στο πρόγραμμα «Εξοικονομώ»?**

Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός εξοικονόμησης ενέργειας σε Δήμους, εξυπηρετείται πράγματι μέσω των επιδοτήσεων του προγράμματος «Εξοικονομώ» με τις προϋποθέσεις του προγράμματος αυτού.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«Εξοικονόμηση ενέργειας στον οικιακό κτιριακό τομέα»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΤΟΧΟΙ		
1	Ποια είναι η σκοπιμότητα ενός τέτοιου έργου;	<p>Τα ελληνικά κτίρια κατοικίας παρουσιάζουν υψηλή ενεργειακή κατανάλωση (περίπου 36% της συνολικής κατανάλωσης της χώρας) που πολλές φορές υπερβαίνει και αυτή των βόρειων χωρών. Η υψηλή κατανάλωση εμφανίζεται κυρίως στα κτίρια που είχαν κατασκευαστεί πριν την εφαρμογή του κανονισμού θερμομόνωσης.</p> <p>Έτσι, οι Έλληνες πολίτες δαπανούν σημαντικά κεφάλαια για την αγορά ενέργειας με συνέπεια: 1) την επιβάρυνση του οικογενειακού οικονομικού προγραμματισμού, 2) την επιδείνωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας από ορυκτά καύσιμα, 3) την αύξηση της ρύπανσης και αερίων του θερμοκηπίου και 4) την αύξηση του ηλεκτρικού φορτίου αιχμής.</p> <p>Επιπλέον, η τροποποίηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 397/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2009, επέτρεψε την ενίσχυση κατοικιών για δαπάνες ενεργειακής απόδοσης προκειμένου να προωθήσει την κοινωνική συνοχή.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω και δεδομένων τόσο των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας αλλά και της ανάγκης για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής αναλήφθηκε η πρωτοβουλία δημιουργίας ενός εθνικού προγράμματος ανακαίνισης του κτιριακού αποθέματος της χώρας με έμφαση στα παλαιά κτίρια που χρησιμοποιούνται κυρίως για κατοικία σε περιοχές με χαμηλή τιμή ζώνης.</p>
2	Ποιός είναι ο στόχος του Προγράμματος;	<p>Στόχος του Προγράμματος είναι η μείωση των ενεργειακών αναγκών των παλαιών κτιρίων που χρησιμοποιούνται για κατοικία, καθώς και η μείωση των εκπομπών ρύπων οι οποίοι συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου.</p>
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
3	Ποιές Περιφέρειες αφορά το Πρόγραμμα;	<p>Το Πρόγραμμα αφορά στο σύνολο των δεκατριών (13) Περιφερειών της χώρας.</p>
4	Ποιό είναι το ύψος της χρηματοδότησης και πώς κατανέμεται στις Περιφέρειες;	<p>Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος ανέρχεται σε 400 εκ. € και κατανέμεται ανά Περιφέρεια, βάσει συνυπολογισμού του πλήθους των κτιρίων και των</p>

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		νοικοκυριών της Περιφέρειας σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας.
ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ –ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ- ΚΡΙΤΗΡΙΑ		
5	Ποιοί έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα;	Δικαίωμα συμμετοχής έχουν: § οι ιδιοκτήτες νομίμως υφισταμένων μονοκατοικιών § οι εκπρόσωποι των ιδιοκτητών νομίμως υφισταμένων κτιρίων με κύρια χρήση κατοικίας.
6	Τι θα πρέπει να έχουν τα κτίρια για να είναι επιλέξιμα προς χρηματοδότηση;	Επιλεξιμότητα κτιρίων: § είτε να φέρουν οικοδομική άδεια που έχει εκδοθεί πριν την 01.01.1980, είτε να έχουν κατασκευασθεί πριν την ανωτέρω ημερομηνία § να έχουν κύρια χρήση κατοικίας § να βρίσκονται σε περιοχές με τιμή ζώνης χαμηλότερη του ποσού των 1.500 €/τ.μ.
7	Τι σημαίνει «κτίριο» για το Πρόγραμμα;	«Κτίρια» για το πρόγραμμα είναι: § οι μονοκατοικίες: Ως μονοκατοικίες θεωρούνται οι οικοδομές που περιλαμβάνουν μια μόνο κατοικία και τα τυχόν παραρτήματά της, σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, η οποία είναι μοναδική εντός του οικοπέδου ή γηπέδου ή εντός τμήματος του όλου οικοπέδου ή γηπέδου, που καθορίζεται με πράξη κάθετης ιδιοκτησίας. § οι πολυκατοικίες: Το κτίριο χαρακτηρίζεται πολυκατοικία στην περίπτωση που εντός του οικοπέδου υπάρχουν περισσότερες από μια οριζόντιες ιδιοκτησίες.
8	Ποιά θεωρούνται «νομίμως υφιστάμενα κτίρια»;	Θεωρούνται τα κτίρια εκείνα που είτε έχουν οικοδομική άδεια είτε νομιμοποιήθηκαν εκ των υστέρων και θα προσκομίσουν σχετική βεβαίωση από την Πολεοδομία.
9	Γιατί επιλέχθηκαν τα κτίρια πριν την 01.01.1980;	Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στόχος του Προγράμματος αποτελεί η μείωση των ενεργειακών αναγκών των παλαιών κτιρίων που χρησιμοποιούνται για κατοικία, ως ορόσημο για τη διάκριση παλαιών- νέων κτιρίων επιλέχθηκε η 1.1.1980. Το συγκεκριμένο έτος κατασκευής/έκδοσης οικοδομικής άδειας των κτιρίων καθορίζει την ύπαρξη θερμομόνωσης, καθώς η μελέτη θερμομόνωσης κατέστη υποχρεωτική από 4-7-1979 και έπειτα (Π.Δ. της 4-7-/1979 - Περί εγκρίσεως κανονισμού δια την θερμομόνωση των κτιρίων,Φ.Ε.Κ. 362/Δ\4.7.1979)
10	Πώς νοείται η «κύρια χρήση κατοικίας»;	Όταν τουλάχιστον το 50% της συνολικής επιφάνειας, που προσμετράται στον Συντελεστή Δόμησης του κτιρίου, αφορά κατοικίες (προκύπτει από το διάγραμμα κάλυψης του κτιρίου που είναι σχέδιο της αρχιτεκτονικής μελέτης του κτιρίου). Με το 50% εξασφαλίζεται ότι το πρόγραμμα θα αφορά στον οικιακό κτιριακό τομέα, χωρίς ταυτόχρονα να αποκλείονται οι διπλοκατοικίες με ισόγειο κατάστημα. Οι τυχόν δαπάνες που αφορούν στα καταστήματα δεν θα είναι επιλέξιμες.

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
11	Πού θα κυμανθεί η τιμή ζώνης με βάση την οποία θα είναι επιλέξιμο ένα κτίριο και πώς θα προκύψει;	Η ανώτατη τιμή ζώνης ορίζεται στα 1.500 €/τ.μ. και προκύπτει από στατιστική επεξεργασία.
12	Τί είναι ζώνη;	<p>Τμήμα Δήμου ή Δημοτικού Διαμερίσματος ή Οικισμού, το οποίο σύμφωνα με τους πίνακες τιμών, έχει ενιαία τιμή (Τ.Ζ.). Οι ζώνες διακρίνονται σε:</p> <p>§ Κυκλικές: περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα οικοδομικά τετράγωνα ενός Δήμου ή Δημοτικού Διαμερίσματος και απεικονίζονται στους χάρτες του Υπουργείου Οικονομικών περιμετρικά με συνεχή κόκκινη γραμμή κατά μήκος των αξόνων των δρόμων.</p> <p>§ Γραμμικές: αναπτύσσονται κατά μήκος της μίας ή και των δύο πλευρών ενός δρόμου ή ενός τμήματος δρόμου, παράλληλα προς τον άξονα αυτού.</p>
13	Τί είναι τιμή ζώνης;	Η ενιαία τιμή αφετηρίας, την οποία έχει κάθε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται στη ζώνη αυτή και αναφέρεται στην συνολική αξία κτίσματος και οικοπέδου που αναλογεί σε ένα τετραγωνικό μέτρο (μ ²) επιφάνειας, καινούργιας κατοικίας ή διαμερίσματος στον Α' όροφο της οικοδομής με πρόσοψη σε ένα μόνο δρόμο και με Συντελεστή Εμπορικότητας ίσο με τη μονάδα.
14	Γιατί επιλέχθηκε ως εργαλείο η τιμή ζώνης;	Η τιμή ζώνης επιλέχθηκε ως <u>κοινωνικό κριτήριο</u> , που είναι απαίτηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 397/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2009, ώστε το πρόγραμμα να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή, καθώς η οικονομική ευμάρεια των πολιτών συνάδει με την αξία του περιουσιακού στοιχείου (ηλικία κτιρίου και τοποθεσία).
15	Αφού είναι απαίτηση η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, γιατί δεν χρησιμοποιείται ως κριτήριο και το φορολογητέο εισόδημα;	<p>Οι λόγοι που δεν χρησιμοποιείται το εισόδημα ως κριτήριο είναι οι εξής:</p> <p>§ Η τιμή ζώνης αποτελεί ήδη σημαντικό κοινωνικό κριτήριο</p> <p>§ Το Πρόγραμμα αναφέρεται στο κάθε κτίριο στο σύνολό του και όχι στο κάθε νοικοκυριό ξεχωριστά.</p> <p>(Εντός του κάθε κτιρίου μπορεί να βρίσκονται πολίτες με εισοδήματα διαφορετικού ύψους και θα ήταν πρακτικώς αδύνατο κάποια νοικοκυριά να ενταχθούν στο Πρόγραμμα και κάποια άλλα όχι, αφού το κτίριο είναι ενιαίο).</p>
16	Θα υπάρξουν και φορολογικά κίνητρα ;	<p>Σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προκρίναμε την στήριξη των κτιρίων που δεν θα είναι επιλέξιμα στο πρόγραμμα μας, δηλ. με τιμή ζώνης μεγαλύτερη του ορίου των 1.500 €/τ.μ. με ευνοϊκή φορολογική αντιμετώπιση.</p> <p>Τα εν λόγω φορολογικά κίνητρα θα είναι ισοδύναμου αποτελέσματος με την επιχορήγηση και θα εξειδικευτούν από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.</p>
17	Γιατί δεν επελέγη ως εργαλείο η	Ο λόγος που δεν επελέγη ως εργαλείο η αντικειμενική αξία,

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
	αντικειμενική αξία αλλά η τιμή ζώνης;	αλλά η τιμή ζώνης, είναι ότι η αντικειμενική αξία αποτελεί στοιχείο με έντονες διαφοροποιήσεις (υπολογισμός με αρκετούς επιμέρους συντελεστές), αφού υπολογίζεται για κάθε ιδιοκτησία χωριστά. Συνεπώς, η εξαγωγή μέσου όρου θα ήταν αυθαίρετη και θα οδηγούσε σε στρέβλωση.
18	Πώς υπολογίζεται η αντικειμενική αξία;	Η αντικειμενική αξία υπολογίζεται με βάση την τιμή ζώνης, αφού συνυπολογιστεί η παλαιότητα του κτιρίου, ο όροφος του διαμερίσματος και η εμπορικότητα του δρόμου στον οποίο βρίσκεται, καθώς και άλλοι παράγοντες.
19	Πώς θα πιστοποιείται η επιλεξιμότητα βάσει της τιμής ζώνης;	Οι τιμές ζώνης είναι διαθέσιμες από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Επιπλέον, θα είναι διαθέσιμες από το Υπουργείο Ανάπτυξης, στον Οδηγό του Προγράμματος και στη διαδικτυακή εφαρμογή. Ο πολίτης θα προσκομίζει σχετικό δικαιολογητικό (ΕΤΑΚ).
ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ		
20	Πότε ξεκινάει το Πρόγραμμα;	Ένα Πρόγραμμα τέτοιας εμβέλειας και πολυπλοκότητας απαιτεί τη σύνταξη ενός πλήρως ανεπτυγμένου Οδηγού, καθώς και άλλες υποδομές, όπως πληροφοριακό σύστημα και γραφείο αρωγής. Οι εν λόγω διαδικασίες προγραμματίζονται να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου.
21	Που θα απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι για τυχόν ερωτήματα/διευκρινήσεις επί του προγράμματος;	Θα δημιουργηθεί και θα λειτουργεί γραφείο / υπηρεσία αρωγής χρηστών (Helpdesk) από τον Αύγουστο, το οποίο θα απαντάει σε τυχόν ερωτήσεις που θα προκύπτουν από πλευράς ενδιαφερομένων σε σχέση με το έργο. Η Υπηρεσία Αρωγής Χρηστών θα είναι προσβάσιμη μέσω αστικής τηλεφωνικής κλήσης αλλά και ηλεκτρονικά, μέσω του Διαδικτύου.
22	Ποιά είναι η διάρκεια υποβολής προτάσεων;	Η διάρκεια του Προγράμματος θα είναι δύο (2) έτη. Η υλοποίηση των παρεμβάσεων θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός (1) έτους από την έγκριση της εκάστοτε Πρότασης.
23	Ποιοί φορείς εμπλέκονται στο σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση του Προγράμματος ;	<p>§ <u>Υπουργείο Ανάπτυξης</u> / ΕΥΣΕΔ ΕΝ/Β (Φορέας Σχεδιασμού και Υλοποίησης Υποστηρικτικών Ενεργειών του Προγράμματος)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σύνταξη Οδηγού, έγκριση με ΚΥΑ ΥΠΑΝ-ΥΠΟΙΟ-ΥΠΕΣ και ανάπτυξη εντύπων προγράμματος. - Παρακολούθηση ομαλής πορείας προγράμματος. - Τήρηση και λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) σε WEB μορφή. - Παρακολούθηση λειτουργίας Help Desk - Ενημέρωση διαδικτυακού τόπου προγράμματος (δημιουργία και διαχείριση ηλεκτρονικού περιεχομένου, FAQ, κλπ). <p>§ <u>Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή ΠΕΠ</u> (αρμοδιότητες ΕΦΔ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προσκλήσεις στους Δικαιούχους.

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		<ul style="list-style-type: none"> - Αποφάσεις ένταξης, διαχείριση και παρακολούθηση Πράξεων. - Συντονισμός των διαδικασιών χρηματοδότησης. <p>§ <u>Υπηρεσίες Περιφερειών (Φορείς Υλοποίησης Προγράμματος)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποδοχή Φακέλων Αιτήσεων (από ΚΕΠ), έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας, υπαγωγή ωφελουμένων στο ΠΕΠ, ενημέρωση ωφελούμενων. - Παρακολούθηση υλοποίησης παρεμβάσεων στα κτίρια. - Έλεγχος οικονομικού και φυσικού αντικείμενου (αυτοψίες). - Μέριμνα διασφάλισης της χρηματοδότησης - Εντολή διενέργειας πληρωμών στους Εργολάβους. - Λογιστική Παρακολούθηση του Προγράμματος - Ενημέρωση ΟΠΣ ΕΣΠΑ. <p>§ <u>Διεύθυνση Εποπτείας ΚΕΠ (Συντονισμός ΚΕΠ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Συντονισμός Δικτύου ΚΕΠ - Υποστήριξη διαλειτουργικότητας ΟΠΣ ΚΕΠ με ΟΠΣ Προγράμματος. <p>§ <u>Δίκτυο ΚΕΠ (Αποκεντρωμένα «σημεία επαφής» με τους Ωφελούμενους)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Διάθεση έντυπου ενημερωτικού υλικού. - Υποδοχή Φακέλων Αιτήσεων από τους Ωφελούμενους, εισαγωγή στοιχείων «Αίτησης Χρηματοδότησης» στο σύστημα και διαβίβαση Φακέλων στην οικεία Υπηρεσία Περιφέρειας. <p>-</p>
25	Γιατί επιλέχθηκε αυτός ο τρόπος οργάνωσης του Προγράμματος;	<p>Οι λόγοι είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> § Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων § Έμφαση στην Περιφέρεια § Ευελιξία – Απλοποίηση διαδικασιών § Λιγότερη γραφειοκρατία (απλή διαδικασία για τον πολίτη μέσω ΚΕΠ) § Ο Ωφελούμενος πληρώνει μόνο το ποσό που του αναλογεί στον Εργολάβο.
26	Μπορούν τα ΚΕΠ να διαχειριστούν τον όγκο των αιτήσεων;	Ναι, με τη βοήθεια του απλουστευμένου πληροφοριακού συστήματος που θα δημιουργηθεί και έπειτα από σχετική εκπαίδευση των στελεχών τους.
27	Ποια θα είναι η αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας;	Η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης (ΔΙΣΑ) Περιφέρειας με υποβοήθηση από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες (Τεχνικό Σύμβουλο).
ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ- ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
28	Ποιες είναι οι επιλέξιμες επεμβάσεις;	§ Θερμομόνωση στο δώμα του κτιρίου. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ για τα κτίρια που δεν έχουν ήδη.

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		<p>§ Τοποθέτηση διπλών θερμομονωτικών υαλοπινάκων και θερμομονωτικών πλαισίων – κουφωμάτων. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ για τις ιδιοκτησίες που δεν έχουν ήδη.</p> <p>§ Αντικατάσταση παλαιού συστήματος καυστήρα / λέβητα με νέο υψηλής απόδοσης ή με σύστημα φυσικού αερίου ή με σύστημα που κάνει χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ για τα κτίρια που δεν έχουν ήδη.</p> <p>§ Εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων για παραγωγή ζεστού νερού χρήσης. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ σε επίπεδο κτιρίου ή ανά ιδιοκτησία.</p> <p>§ Θερμομόνωση στο λοιπό κέλυφος του κτιρίου. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ σε επίπεδο κτιρίου.</p>
29	Υπάρχουν προδιαγραφές για τα υλικά και έχει υπολογιστεί το ύψος των δαπανών;	Προδιαγραφές υλικών, καθώς και οι ανώτατες τιμές ανά τ.μ. ανά δαπάνη είναι διαθέσιμες.
30	Ποια η σκοπιμότητα επιδότησης των συγκριμένων τεχνολογιών και μέτρων; Γιατί όχι και άλλες τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών;	<p>Οι τεχνολογίες που επιδοτούνται επιλέχθηκαν ώστε να εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή ενεργειακή ωφέλεια με το ελάχιστο δυνατό αρχικό κόστος. Αποτελούνται κυρίως από ένα μείγμα μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και χρήσης ανανεώσιμων πηγών (η τοποθέτηση ηλιακού θερμοσίφωνα προκαλεί σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας λόγω της μείωσης κατανάλωσης ηλεκτρισμού ή καυσίμου για την θέρμανση ζεστού νερού χρήσης).</p> <p>Σύμφωνα με τη μελέτη του ΥΠΑΝ μπορεί να εξασφαλίσουν εξοικονόμηση ενέργειας έως και 70 % σε μια μέση κατοικία. Αποτελούν τις πρώτες και πλέον αποδοτικές επιλογές στην κλίμακα αξιολόγησης των τεχνολογιών εξοικονόμησης στον κτιριακό τομέα χωρίς ασφαλώς να υποβαθμίζεται και η σχετική σημασία των άλλων τεχνολογιών που δεν έχουν επιδοτηθεί.</p>
31	Ποια είναι τα κριτήρια επιλογής των υλικών και των συστημάτων για τις δεδομένες τεχνολογίες που θα επιδοτηθούν; Γιατί δεν επιδοτούνται όλα τα συστήματα και υλικά που αναφέρονται στις τεχνολογίες που έχουν επιλεγεί;	<p>Τα συστήματα και υλικά που επιδοτούνται οφείλουν να παρουσιάζουν τη μέγιστη δυνατή απόδοση ενέργειας και παράλληλα τη μέγιστη διάρκεια ζωής και συνολικά την όσον μεγαλύτερη ωφελιμότητα για τον πολίτη. Έτσι αποφασίστηκε να επιδοτηθούν μόνο υλικά και προϊόντα τα οποία είναι πλήρως πιστοποιημένα. Σε καμιά περίπτωση δεν επιθυμούμε να επιδοτήσουμε μη πιστοποιημένα προϊόντα τα οποία θα κάνουν αμφίβολη την όλη διαδικασία εξοικονόμησης ενέργειας. Έτσι ωθούμε την όλη βιομηχανία της εξοικονόμησης ενέργειας ώστε να προχωρήσει σε διαδικασίες πιστοποίησης και διαπίστευσης.</p> <p>Προχωρούμε όμως ένα βήμα παραπάνω. Επιδοτούμε</p>

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		μόνο προϊόντα συστήματα και υλικά υψηλής ενεργειακής απόδοσης ώστε αφενός να εξασφαλίσουμε την μέγιστη εξοικονόμηση ενέργειας και αφετέρου να προσφέρουμε στον πολίτη υπηρεσίες υψηλής απόδοσης . Έτσι ωθούμε την ενεργειακή βιομηχανία να παράγει ακόμα καλύτερης ποιότητας προϊόντα και συστήματα και άρα να γίνει πλέον ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο.
32	Η επιδότηση τεχνολογιών και συστημάτων εξαιρετικά υψηλής απόδοσης δεν αυξάνει το κόστος του όλου έργου; Αν υπήρχε επιδότηση συστημάτων χαμηλότερης απόδοσης μήπως θα ήταν πιο φθηνή η όλη εγκατάσταση για τον πολίτη;	Πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη διαπραγμάτευση με όλες τις κλαδικές βιομηχανικές και εμπορικές οργανώσεις που συμμετέχουν στο έργο, ώστε αφενός να εξασφαλιστεί η βέλτιστη δυνατή ποιότητα αλλά και ταυτόχρονα η ελάχιστη δυνατή τιμή. Έτσι, ο πολίτης μπορεί να απολαύσει υψηλή τεχνολογία μεγάλης απόδοσης σε λογικές τιμές.
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ		
33	Ποιά είναι τα ποσοστά επιδότησης / ενίσχυσης ανά κατηγορία επέμβασης;	<p>Το ποσοστό ενίσχυσης κυμαίνεται από 30 έως 50% του κόστους των επιλέξιμων επεμβάσεων αναλόγως του είδους των κατοικιών και των παρεμβάσεων (βάσει αριθμού παροχών ηλεκτρικού ρεύματος) καθώς και του είδους των επεμβάσεων που θα πραγματοποιηθούν.</p> <p>Συγκεκριμένα για τις μονοκατοικίες το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 30%. Για τις πολυκατοικίες το ποσοστό ανέρχεται στο 35%.</p> <p>Οι λόγοι για τη διαφοροποίηση ανάλογα με τον αριθμό των ιδιοκτησιών και συνακόλουθα η πριμοδότηση των πολυκατοικιών είναι οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> § στην πολυκατοικία αναμένεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ανά μονάδα κόστους επένδυσης, § δίδεται ένα επιπλέον κίνητρο στην πολυκατοικία, όπου η λήψη απόφασης για ένταξη στο πρόγραμμα είναι δυσκολότερη και επωφελούνται περισσότερο νοικοκυριά <p>Τα ανωτέρω ποσοστά αυξάνονται σε 40% και 50% αντίστοιχα (μονοκατοικία, πολυκατοικία) για το σύνολο του κόστους των επιλέξιμων επεμβάσεων, σε περίπτωση υλοποίησης της επέμβασης θερμομόνωσης στο λοιπό κέλυφος.</p> <p>Οι λόγοι για τη διαφοροποίηση είναι οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> § με τη θερμομόνωση στο σύνολο του κελύφους αναμένεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ανά μονάδα κόστους επένδυσης, § δίδεται ένα επιπλέον κίνητρο, διότι υπάρχει μεγαλύτερο διοικητικό (άδειες) και τεχνικό (σκαλωσιές) βάρος υλοποίησης της επέμβασης.

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
34	Ποιό είναι το ανώτατο όριο προϋπολογισμού;	Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανά κτίριο δεν θα μπορεί να υπερβαίνει τις 120.000 €, σύμφωνα με υπολογισμούς από την αγορά.
35	Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη;	Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη και συμπεριλαμβάνεται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου.
36	Η αμοιβή του Μηχανικού που θα βεβαιώσει το έγκυρο της προσφοράς του Αναδόχου και την περαίωση των εργασιών είναι επιλέξιμη δαπάνη;	Ναι, με ανώτατο πλαφόν που θα καθοριστεί κατά την έκδοση του Οδηγού του Προγράμματος.
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ		
37	Πόσα σε αριθμό και ποιά θα είναι τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την υποβολή αίτησης ένταξης στο Πρόγραμμα;	<p>Η προετοιμασία της Πρότασης γίνεται με βάση προτυποποιημένα έντυπα - δικαιολογητικά (απόφαση γενικής συνέλευσης, αίτηση χρηματοδότησης, οικονομική προσφορά, κ.λπ.), καθώς και συμπληρωματικό υλικό (πολεοδομική άδεια ακινήτου, υπεύθυνες δηλώσεις ιδιοκτησίας, λογαριασμοί καταναλώσεων, φωτογραφίες όψεων ακινήτου κ.λπ.).</p> <p>Ο αριθμός των δικαιολογητικών ανέρχεται σε περίπου 10.</p>
38	Ποιά είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει ο κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης προκειμένου να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα;	<p>Η προεργασία από τον πολίτη είναι η εξής:</p> <p>§ Οι πολίτες είναι οι εν δυνάμει ωφελούμενοι, οι οποίοι επισκέπτονται τα ΚΕΠ και λαμβάνουν τον Οδηγό Εφαρμογής και το σχετικό έντυπο υλικό (προτυποποιημένα έντυπα). Υφίσταται η δυνατότητα λήψης του υλικού από το Διαδίκτυο.</p> <p>§ Λαμβάνεται απόφαση συμμετοχής στο Πρόγραμμα από τη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) του κτιρίου. Σε αυτή την Γενική Συνέλευση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προσδιορίζονται οι ανάγκες των επεμβάσεων του κτιρίου, - αποφασίζονται ο σχηματισμός κεφαλαίου και ο τρόπος αποπληρωμής του κόστους των επεμβάσεων. - Εξουσιοδοτείται ένας εκ των ιδιοκτητών να ενεργεί για λογαριασμό των ιδιοκτητών του κτιρίου, να υπογράψει αιτήσεις, συμβάσεις και κάθε απαραίτητο έγγραφο που θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος. Ο εκπρόσωπος αυτός ορίζεται –για διαχειριστικούς αποκλειστικά λόγους- και αποκαλείται ως ο «Ωφελούμενος» του Προγράμματος. <p>§ Ο με αυτή την έννοια Ωφελούμενος προβαίνει στη λήψη προσφοράς από Εργολάβο για την υλοποίηση του έργου που έχει αποφασιστεί, η οποία προσυπογράφεται από Μηχανικό για βεβαίωση της ορθότητας των προμετρήσεων και γενικότερα του συνόλου της προσφοράς.</p> <p>§ Ο Ωφελούμενος, μετά την παραπάνω προετοιμασία απευθύνεται εκ νέου στη ΓΣ για την τελική λήψη της</p>

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		απόφασης για την υποβολή Πρότασης με τη μορφή «Αίτησης Χρηματοδότησης».
39	Ποιό ποσοστό θα απαιτείται για συμφωνία στη Γενική Συνέλευση (για την περίπτωση των πολυκατοικιών);	Οι απαιτήσεις προβλέπονται στις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας και του κανονισμού πολυκατοικίας.
40	Ποια είναι η διαδικασία υποβολής - έγκρισης των Προτάσεων;	<p>Η διαδικασία υποβολής - έγκρισης των προτάσεων είναι η εξής:</p> <p>§ Η Αίτηση υποβάλλεται στα ΚΕΠ από τον Ωφελούμενο. Κατά την υποβολή ελέγχεται η πληρότητα του φακέλου της Αίτησης (μέσω checklist), το έργο εισάγεται σε ηλεκτρονική εφαρμογή που διενεργεί έλεγχο συμβατότητας των τεχνικών στοιχείων και εκτυπώνεται αυτόματα Προέγκριση (με μοναδικό κωδικό αριθμό Έργου), στην οποία εμφανίζεται το επιλέξιμο ποσό για επιχορήγηση. Η Προέγκριση αυτή συνιστά έγκριση εκκίνησης εργασιών. Στη συνέχεια, το ΚΕΠ διαβιβάζει τον φάκελο της αίτησης στην αρμόδια Υπηρεσία Περιφέρειας.</p> <p>§ Η αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας (Δικαιούχος ΕΣΠΑ) εξετάζει τη συμβατότητα των στοιχείων του φακέλου της αίτησης με τα στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί ηλεκτρονικά από το ΚΕΠ, επαληθεύει το επιλέξιμο ποσό και εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας την έκδοση Απόφασης Υπαγωγής, η οποία κοινοποιείται στον Ωφελούμενο.</p> <p>§ Με την έκδοση της Απόφασης Υπαγωγής (ή την Προέγκριση με ευθύνη του Ωφελούμενου) και με βάση το συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής, ο Ωφελούμενος δίδει εντολή στον Εργολάβο για την έναρξη των εργασιών, αφού υπογραφεί σχετική Σύμβαση.</p> <p>§ Ο Εργολάβος υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας, τόσο τη Σύμβαση, όσο και τη Δήλωση Έναρξης Εργασιών.</p> <p>§ Η Υπηρεσία της Περιφέρειας εισάγει στο ΟΠΣ τις Νομικές Δεσμεύσεις και την έναρξη υλοποίησης του Έργου (προγραμματισμός πληρωμών, κ.λπ.).</p>
41	Για κάθε (επιλέξιμο) κτίριο θα πρέπει να υποβληθούν περισσότερες της μίας προτάσεις;	Όχι, για κάθε επιλέξιμο κτίριο θα πρέπει να υποβληθεί <u>μία ενιαία πρόταση</u> , γιατί το Πρόγραμμα «βλέπει» το κτίριο ως σύνολο και όχι ξεχωριστά τις επιμέρους ιδιοκτησίες ή παρεμβάσεις.
42	Ποιά θα είναι τα κριτήρια αξιολόγησης και έγκρισης των Προτάσεων που θα υποβάλλουν οι Ωφελούμενοι;	<p>§ Τα κριτήρια αξιολόγησης και έγκρισης των Προτάσεων είναι ενδεικτικά τα ακόλουθα;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πληρότητα προσκόμισης Γενικών και Ειδικών δικαιολογητικών. - Επιλεξιμότητα Κτιρίου. - Κάλυψη ίδιας συμμετοχής (υπεύθυνη δήλωση για τις παρεμβάσεις σε επίπεδο διαμερίσματος και

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		<p>απόφαση Γ.Σ. για τις κοινόχρηστες παρεμβάσεις).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι τιμές προσαρμόζονται στο ανώτατο όριο επιλέξιμων δαπανών. - Ο προϋπολογισμός προσαρμόζεται στα τετραγωνικά μέτρα (m²) που αναγράφονται στην οικοδομική άδεια. <p>§ Η Πρόταση εντάσσεται, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κονδύλια ανά Περιφέρεια.</p>
43	<p>Πότε υπογράφεται η Σύμβαση ανάμεσα στον Ωφελούμενο και τον Ανάδοχο - Εργολάβο; Ο κάθε Ωφελούμενος θα χρησιμοποιήσει δικηγόρο για τη σύνταξη κειμένου Σύμβασης;</p>	<p>§ Η Σύμβαση αποτελεί προτυποποιημένο κείμενο, που ενσωματώνεται στο Υλικό του ενημερωτικού φακέλου που θα διανέμεται από τα ΚΕΠ. Όπως και τα υπόλοιπα έντυπα, θα παρέχεται και σε ηλεκτρονική μορφή για διευκόλυνση των Ωφελουμένων. Έτσι, δεν θα απαιτείται η αναζήτηση στήριξης από Δικηγόρο.</p> <p>§ Επιπρόσθετα, οι Ωφελούμενοι μπορούν να καθοδηγηθούν για τις απορίες τους από το «γραφείο αρωγής» (HELP DESK) που θα λειτουργεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης.</p> <p>§ Ένα αντίγραφο της Σύμβασης, καθώς και το έντυπο Δήλωσης της έναρξης των εργασιών θα αποσταλούν στη συνέχεια ταχυδρομικά στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας.</p>
ΕΛΕΓΧΟΙ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ		
44	<p>Πώς θα γίνονται οι πληρωμές προς τους Ωφελούμενους;</p>	<p>Για λόγους απλοποίησης των διαδικασιών και περιορισμού της ταλαιπωρίας των πολιτών, οι πληρωμές θα γίνονται προς του Αναδόχους-Εργολάβους.</p> <p>Ο Ωφελούμενος πληρώνει στον Εργολάβο μόνο το ποσό που του αναλογεί.</p>
45	<p>Ποια θα είναι η διαδικασία για τις πληρωμές;</p>	<p>Με την ολοκλήρωση των εργασιών, ο Ωφελούμενος, ο Εργολάβος και ο Μηχανικός συνυπογράφουν τη Δήλωση Περαιώσης Εργασιών και ο εργολάβος υπογράφει Βεβαίωση εξόφλησης στον Ωφελούμενο για το ποσό που αντιστοιχεί.</p> <p>Ο Εργολάβος για την αποπληρωμή του έργου, υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία Περιφέρειας:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δήλωση Περαιώσης Εργασιών. - Βεβαίωση εξόφλησης και παραστατικά πληρωμής του συμβατικού ποσού που αντιστοιχεί στον Ωφελούμενο. - Τιμολόγια, δελτία αποστολής των βασικών υλικών και εξοπλισμού που αντιστοιχούν στις επιμέρους εργασίες, αποδείξεις πληρωμής υπεργολάβων. - Φωτογραφίες του ακινήτου μετά την παρέμβαση. <p>§ Η αρμόδια Υπηρεσία Περιφέρειας, ενεργεί έλεγχο οικονομικού αντικειμένου και:</p>

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		<ul style="list-style-type: none"> - Εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας την έκδοση απόφασης και εντολής πληρωμής - Προωθεί τον Φάκελο του υποέργου για πληρωμή και ειδοποιεί τον εργολάβο για την πληρωμή.
46	Πώς θα γίνεται η πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου;	Αυτοψίες για έλεγχο του φυσικού αντικειμένου θα γίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας με την υποστήριξη Τεχνικού Συμβούλου.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΟΦΕΛΗ		
47	Ποιά θα είναι η διαδικασία μέτρησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων εξοικονόμησης ενέργειας από την εφαρμογή των επεμβάσεων στα κτίρια;	<p>Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα αποτελεί η προσκόμιση των τελευταίων καταναλώσεων καυσίμου και ηλεκτρικής ενέργειας για το σύνολο του κτιρίου που θα καλύπτουν τους μήνες Οκτώβριο έως Μάρτιο.</p> <p>Η προσκόμιση καταναλώσεων εξυπηρετεί στην διαπίστωση του βαθμού εξοικονόμησης ενέργειας των κτιρίων.</p>
48	Ποιά είναι τα αναμενόμενα οφέλη από την εφαρμογή του προγράμματος; (ενεργειακά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά);	<ul style="list-style-type: none"> § Εξοικονόμηση ενέργειας § Μείωση εκπομπών CO₂ ως αποτέλεσμα της εξοικονόμησης ενέργειας § η ευαισθητοποίηση και αλλαγή της συμπεριφοράς των πολιτών για την αποδοτική χρήση της ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος § η αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στα κτίρια και στις πόλεις και η βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη § η δημιουργία ευνοϊκού αστικού περιβάλλοντος § η κινητοποίηση των δυνάμεων της αγοράς προς όφελος της ανάπτυξης βιώσιμων κοινωνιών
49	Ποια είναι τα οφέλη που θα προκύψουν από το έργο αυτό για την εθνική οικονομία και τον ελληνικό λαό;	<p>Τα οφέλη είναι πολλαπλά.</p> <p>Α) <u>Ανακουφίζονται οικονομικά οι πολίτες, οι οποίοι πλέον θα έχουν πολύ μικρότερο ενεργειακό φόρτο.</u> Έτσι, επιδοτούμε μια φορά και για πάντα την βελτίωση των κτιρίων τους δημιουργώντας μόνιμες συνθήκες οικονομικής ανάκαμψης και βελτιώνοντας μόνιμα την ποιότητα ζωής τους.</p> <p>Β) <u>Μειώνουμε έως και 70 % την κατανάλωση ενέργειας</u> σε περίπου 15-20 χιλιάδες κατοικίες. Υπολογίζουμε ότι θα εξοικονομήσουμε περί τις 1500 GHZ τον χρόνο. Έτσι, εξυπηρετούμε τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, προστατεύουμε το περιβάλλον, μειώνουμε τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και μειώνουμε την ενεργειακή εξάρτηση της χώρας.</p> <p>Γ) <u>Τονώνουμε τον κατασκευαστικό κλάδο</u> και προσφέρουμε οξυγόνο στην οικοδομή σε μια τόσο δύσκολη στιγμή. Με το πρόγραμμα αυτό στηρίζουμε τη μεταποίηση, την απασχόληση των εργαζομένων στον κλάδο της οικοδομής καθώς και την βιομηχανική απασχόληση</p> <p>Δ) <u>Βελτιώνουμε τα πρότυπα εφαρμογής των ενεργειακών</u></p>

Α/Α	Ερώτηση	Απάντηση
		<p><u>συστημάτων</u> στην αγορά καθώς και την απόδοση των ενεργειακών υπηρεσιών. Παρασύρουμε την ελληνική βιομηχανία και το εμπόριο σε υψηλότερες αποδόσεις και αυξάνουμε την ανταγωνιστικότητα του σε διεθνές επίπεδο.</p>
50	<p>Τι οικονομικό όφελος θα προκύψει για τον πολίτη από την εξοικονόμηση ενέργειας;</p>	<p>Μείωση καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας (μειωμένοι λογαριασμοί ΔΕΗ) και κατανάλωσης καυσίμων (πετρελαίου).</p>
51	<p>Πόσα κτίρια εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν από το Πρόγραμμα και τί ποσοστό αυτά αποτελούν επί του συνόλου των επιλέξιμων κτιρίων της χώρας;</p>	<p>Εκτιμάται ότι θα επωφεληθούν μέσω των παρεμβάσεων περίπου 100.000 νοικοκυριά και 400.000 πολίτες.</p> <p>§ Το πρόγραμμα στοχεύει στην κινητοποίηση των δυνάμεων της αγοράς και τη ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος, προκειμένου να <u>α</u> <u>οδηγήσει στην υλοποίηση</u> ικανού αριθμού παρεμβάσεων, ώστε να αναδειχθεί η σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας.</p>
52	<p>Έχει γίνει συνεννόηση με Τράπεζες, προκειμένου να υπάρξουν ευνοϊκοί όροι χορήγησης δανείων, δεδομένου ότι θα απαιτηθούν σημαντικά ποσά για τις επεμβάσεις στα κτίρια, ειδικότερα, δε, στην παρούσα οικονομική συγκυρία;</p>	<p>Πραγματοποιήθηκαν διερευνητικές συζητήσεις με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και διαπιστώθηκε ότι υφίσταται ενδιαφέρον από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Αναμένεται, όπως και σε άλλες πρωτοβουλίες του Υπουργείου, πχ δάνεια για ΑΠΕ, περαιτέρω δραστηριοποίηση των ιδρυμάτων.</p>

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 'ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ'

Τα στοιχεία που ακολουθούν παρουσιάζονται διατηρώντας το δικαίωμα μικρής κλίμακας μεταβολών/διορθώσεων μέχρι την έναρξη εφαρμογής του προγράμματος του φθινόπωρο, τους τελευταίους μήνες το Υπουργείο Ανάπτυξης έχει συνεργαστεί με τους εκπροσώπους των σχετικών κλάδων, έχουν γίνει σχετικές συναντήσεις εργασίας, έχει συλλεχθεί αλληλογραφία και έχουν ληφθεί υπόψη τα σχόλιά τους.

Μεταξύ άλλων, έχει υπάρξει συνεργασία με:

- Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών
- Ελληνική Ένωση Αλουμινίου
- Ελληνική Βιομηχανία Ηλιακής Ενέργειας
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εμπόρων & Βιοτεχνών Υαλοπινάκων
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εταιριών Μόνωσης & εταιρείες του κλάδου
- Πανελλήνια Ένωση Βιομηχανιών Χρωμάτων, Βερνικιών & Μελανών
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αωνύμων, Περιορισμένης Ευθύνης και Προσωπικών Τεχνικών Εταιρειών & εταιρείες του κλάδου

Καθώς και άλλους μικρότερους φορείς & σωματεία.

Επίσης έχει συνεισφέρει ουσιαστικά στην προσπάθεια το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών & Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ), εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου.

1. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

- Ø Επιτρέπεται μόνο η χρήση πιστοποιημένων θερμομονωτικών συστημάτων για παράθυρα. Τα συστήματα πρέπει να είναι πιστοποιημένα σε θέματα αεροδιαπερατότητας, υδατοστεγανότητας, και αντοχής στην ανεμοπίεση από κοινοποιημένα εργαστήρια όπως: IFT (Rosenheim), ΕΚΑΝΑΛ, INSTITUTO GIORDANO, CSTB κλπ, Παράλληλα τα επιλέξιμα προϊόντα θα πρέπει να είναι πιστοποιημένα όσον αφορά τις θερμικές τους ιδιότητες. Στην περίπτωση κουφωμάτων αλουμινίου, η επιφανειακή επεξεργασία των επιλέξιμων προϊόντων θα πρέπει να είναι πιστοποιημένη κατά QUALICOAT (στην περίπτωση της ηλεκτροστατικής βαφής), ή κατά QUALANOD (στην περίπτωση της ανοδίωσης).
- Ø Οι κατασκευαστές των προς εγκατάσταση προϊόντων θα πρέπει να εφαρμόζουν το **πρότυπο hEN 14351-1:2006/prA1:2008** (σήμανση CE για παράθυρα). Μόνο προϊόντα που φέρουν τη σήμανση CE είναι επιλέξιμα.

Θερμικές Προδιαγραφές

A. Ανοιγόμενα κουφώματα (μόνο υαλοπίνακας χωρίς παντζούρι ή ρολό)

Τα κουφώματα βάσει του EN 10077-2:2003 πρέπει να πληρούν τα εξής θερμομονωτικά χαρακτηριστικά

- Ø $U_w \leq 2.2 \text{ W/ m}^2$
- Ø $U_f \leq 2.9 \text{ W/ m}^2$
- Ø $U_g \leq 1.9 \text{ W/ m}^2$

B. Συρόμενα κουφώματα (μόνο υαλοπίνακας χωρίς παντζούρι ή ρολό)

Τα κουφώματα βάσει του EN 10077-2:2003 πρέπει να πληρούν τα εξής θερμομονωτικά χαρακτηριστικά

$$\emptyset \quad U_w \leq 2.8 \text{ W/ m}^2$$

$$\emptyset \quad U_f \leq 4.5 \text{ W/ m}^2$$

$$\emptyset \quad U_g \leq 1.9 \text{ W/ m}^2$$

Κόστος

Το κόστος υλικών και εργασίας διαμορφώνεται -με τις ανωτέρω θερμικές προδιαγραφές- σε 280€/m² για τα ανοιγόμενα και 230€/m² για τα συρόμενα κουφώματα. Για τις ανωτέρω προδιαγραφές το κόστος δεν θα πρέπει να υπερβεί τα ανωτέρω ποσά, εκτός αν ο ιδιώτης ζητήσει επιπρόσθετες προδιαγραφές, οπότε θα πρέπει να καλύψει το υπερβάλλον κόστος.

2. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ/ΛΕΒΗΤΩΝ

Λέβητες

1. Οι επιλέξιμοι λέβητες πρέπει να φέρουν σήμανση CE.
2. Τα συστήματα πρέπει να έχουν πιστοποίηση του κατασκευαστή ότι τα υλικά κατασκευής του (σιλικόνες, φλάντζες, μονώσεις, ηλ. μέρη κτλ.) δεν περιέχουν βλαβερές ουσίες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον όπως καρκινογόνες ουσίες (π.χ. αμίαντος, CFC – χλωροφλοροάνθρακες κτλ.)
3. Οι επιλέξιμοι λέβητες θα πρέπει να είναι συμβατοί σε μελλοντική λειτουργία με φυσικό αέριο.

Καυστήρες πετρελαίου

1. Οι επιλέξιμοι Καυστήρες πρέπει να έχουν σήμανση CE.
2. Πρέπει να είναι τεχνολογίας εξοικονόμησης ενέργειας και χαμηλών εκπομπών.

Καυστήρες αερίου – επιτοίχιοι λέβητες αερίου

Για τους πιεστικούς ή ατμοσφαιρικούς καυστήρες φυσικού αερίου, απαιτείται η σύνταξη πλήρους μελέτης εγκατάστασης δικτύου αερίων καυσίμων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και έγκριση από την κατά τόπο αρμόδια Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.), ότι η εγκατάσταση έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τη μελέτη και τις προδιαγραφές που ισχύουν και ελέγχεται η τεχνική αρτιότητα των κατασκευασθέντων δικτύων από πλευράς ασφαλείας. Η επιλεξιμότητα είναι συνάρτηση της ως άνω έγκρισης ως προς τα πιστοποιητικά καταλληλότητας και ασφαλείας. Το ελάχιστο που απαιτείται είναι η σήμανση CE.

Για την επιλογή μεταξύ εγκαταστάσεων πετρελαίου ή αερίου, υπενθυμίζεται ότι ισχύει η νομοθεσία για τις περιπτώσεις υποχρεωτικής σύνδεσης με το δίκτυο του φυσικού αερίου όπου αυτή η σύνδεση είναι εφικτή (Ν.3325/2005, ΚΥΑ 4241/796/1-3-2000, περίπτωση ιστορικού κέντρου Αθηνών, εγκατεστημένη θερμική ισχύς άνω των 400KW κλπ).

Κυκλοφορητές

Οι κυκλοφορητές νερού της εγκατάστασης θέρμανσης πρέπει να είναι υδρολίπαντοι κυκλοφορητές, υψηλής απόδοσης, ενεργειακής κλάσης Α, με αθόρυβη λειτουργία τεχνολογίας Inverter.

Καπνοδόχοι

Οι καπνοδόχοι θα πρέπει να είναι από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 316 L/EN1.4404, μονοκόμματοι, με ευθεία- μετωπική συγκόλληση και όχι με ελικοειδή διαμόρφωση. Εσωτερική μόνωση από πετροβάμβακα. Τα υλικά μόνωσης και στεγανοποίησης θα πρέπει να μην περιέχουν ουσίες επιβλαβείς στον ανθρώπινο οργανισμό. Θα πρέπει να έχουν σήμανση CE.

ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΙΚΩΝ

Καυστήρες πετρελαίου:	Από	25 - 40.000	Kcal/h	480 €
		40 - 90.000	Kcal/h	550 €
		90 -140.000	Kcal/h	700 €
		140 -200.000	Kcal/h	1.150 €
		200 -350.000	Kcal/h	1.400 €
Καυστήρες φυσικού αερίου:	Από	25- 40.000	Kcal/h	1.150 €
		40- 90.000	Kcal/h	1.300 €
		90-150.000	Kcal/h	1.600 €
		150-200.000	Kcal/h	1.800 €
		200-250.000	Kcal/h	2.300 €
		250-350.000	Kcal/h	2.800 €
Χαλύβδινοι λέβητες (πετρέλαιο):	Από	30- 50.000	Kcal/h	800 €
		50- 80.000	Kcal/h	950 €
		80-100.000	Kcal/h	1.050 €
		100-150.000	Kcal/h	1.350 €
		150-200.000	Kcal/h	1.850 €
		200-250.000	Kcal/h	2.350 €
		250-350.000	Kcal/h	2.900 €
Χυτοσιδηροί λέβητες:	Από	25 - 40.000	Kcal/h	1.250 €
		40- 60.000	Kcal/h	1.550 €
		60- 80.000	Kcal/h	1.900 €
		80-100.000	Kcal/h	2.600 €
		100-120.000	Kcal/h	3.000 €
		120-150.000	Kcal/h	3.700 €
		150-180.000	Kcal/h	4.200 €
		180-200.000	Kcal/h	4.600 €
		200-250.000	Kcal/h	5.600 €
	250-300.000	Kcal/h	6.200 €	

	300-350.000 Kcal/h	7.200 €
Επίτοιχοι λέβητες αερίου:	24 kW	1.300 €
	28 kW	1.450 €
	35 kW	1.600 €
Κυκλοφορητές	Από 20-40.000 Kcal/h	270 €
	40-70.000 "	520 €
	70-90.000 "	650 €
	90-120.000 "	850 €
	120-150.000 "	1.150 €
	150-200.000 "	1.250 €
	200-250.000 "	1.550 €
	250-350.000 "	1.750 €
Απαερωτές- Διαχωριστές σωματιδίων	μέχρι 30.000 «	130 €
	30-150.000 «	190 €
	150-200.000 «	550 €
	200-350.000 «	1.100 €
Ανοξείδωτες διπλές, μονωμένες καπνοδόχοι με στηρίγματα και απαραίτητα εξαρτήματα:		
Φ 150	180 € /τρ. μέτρο	
Φ 180	195 € /τρ. μέτρο	
Φ 200	215 € /τρ. μέτρο	
Φ 250	240 € /τρ. μέτρο	
Φ 300	280 € /τρ. μέτρο	

ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ

Αντικατάσταση μόνο του καυστήρα πετρελαίου:

Από 20 - 50.000 Kcal/h	180 €
50 -100.000 Kcal/h	200 €
100- 150.000 Kcal/h	250 €
150- 250.000 Kcal/h	280 €
250- 350.000 Kcal/h	350 €

Αντικατάσταση καυστήρα πετρελαίου με αερίου, γραμμή αερίου, μελέτη, έγκριση μελέτης από ΕΠΑ, παράδοση σε λειτουργία (δεν περιλαμβάνεται τέλος σύνδεσης):

Από 30- 60.000 Kcal/h	1.400 €
60-100.000 Kcal/h	1.800 €
100-150.000 Kcal/h	2.000 €

150-200.000 Kcal/h	2.400 €
200-250.000 Kcal/h	2.800 €
250-300.000 Kcal/h	3.200 €

Αντικατάσταση λέβητα- καυστήρα (πετρελαίου ή αερίου – κυκλοφορητή - μικροϋλικά, ηλεκτρικά καυστήρα, παράδοση σε λειτουργία (χωρίς γραμμή αερίου):

Από 20 -50.000 Kcal/h	500 €
50- 80.000 Kcal/h	600 €
80-100.000 Kcal/h	700 €
100-150.000 Kcal/h	800 €
150-200.000 Kcal/h	900 €
200-250.000 Kcal/h	1.000 €
250-350.000 Kcal/h	1.250 €

Αντικατάσταση παλαιού λεβητοστασίου με επίτοιχο λέβητα αερίου, με μικροϋλικά, Παράδοση σε λειτουργία (με γραμμή αερίου) :

έως 28 kW 1.800 €

Αποξήλωση δεξαμενής (για μετατροπή από πετρέλαιο σε αέριο) 250 €

Εργασία αντικατάστασης υπάρχουσας καπνοδόχου με ανοξείδωτη, διπλή, μονωμένη, χωρίς ανάγκη σκαλωσιάς:

Διαμέτρου	Φ 150	350 €
	Φ 200	450 €
	Φ 250	600 €

Σκαλωσιά για αντικατάσταση καπνοδόχου, συναρμολόγηση επί τόπου, αποσυναρμολόγηση :

μέχρι 3 ορόφους	350 €
4 ορόφους	400 €
5-6 ορόφους	500 €

Το κόστος αντικατάστασης του κυκλοφορητή και του απαερωτή περιλαμβάνεται στο κόστος αντικατάστασης του λεβητοστασίου.

Οι ανωτέρω τιμές εργατικών επιβαρύνονται με ΦΠΑ 19%.

3. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΗΛΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

α) Τα επιλέξιμα «ΘΕΡΜΙΚΑ ΗΛΙΑΚΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ» θα πρέπει απαραίτητα να έχουν έκθεση δοκιμών (μετρήσεις κατά το Πρότυπο EN 12976-2 από Διαπιστευμένο Εργαστήριο της Ε.Ε.) και ελάχιστο όριο ετήσιας Ενεργειακής απολαβής (σε συνθήκες 45 °C για όγκο νερού χρήσης ίσο με τον όγκο του θερμοδοχείου του Συστήματος) στην περιοχή Αθηνών 520 KWh/m² τον χρόνο.

β) Η εγγύηση που θα παρέχεται στον τελικό χρήστη (για το Ηλιακό Θερμοσιφωνικό Σύστημα) θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 5 χρόνια.

Κόστος

Προτεινόμενες τιμές εγκατάστασης & σύνδεσης Ηλιακών Θερμοσιφωνικών Συστημάτων σε επίπεδες στέγες (ταράτσες):

Μεταφορά και εγκατάσταση εντός πόλεων: 80€, Ηλιακό σύστημα με ΦΠΑ, Σύνδεση Ηλιακού: 4€, τρέχον μέτρο πλαστικής μονωμένης σωλήνας με ΦΠΑ 4€, τρέχον μέτρο για το καλώδιο ρεύματος με ΦΠΑ.

δ) Προτεινόμενες τιμές πώλησης Ηλιακών Θερμοσιφωνικών Συστημάτων με ΦΠΑ, ανάλογα με τα υλικά σύνδεσης :

120 Lit: 700 - 850 ευρώ

160 Lit: 800 - 1.400 ευρώ

200 Lit: 1.100 - 1.850 ευρώ

4. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΩΝ

Τα επιλέξιμα προϊόντα υαλοπινάκων θα πρέπει να διαθέτουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά :

A) Ο ολικός συντελεστής απωλειών του συνδυασμού των υαλοπινάκων, U, πρέπει να είναι μικρότερος των 1.9 W/m²/K

B) Ο συντελεστής SOLAR FACTOR g πρέπει να είναι όσον το δυνατόν χαμηλότερος. Ανάλογα με το συντελεστή U, ο συντελεστής g δεν θα πρέπει να είναι υψηλότερος από την τιμή που δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

U-VALUE	SOLAR FACTOR (g)
<1.9	<0.70
<1.9	<0.55
<1.9	<0.40
<1.5	<0.70
<1.5	<0.55
<1.5	<0.40
<1.1	<0.70
<1.1	<0.55
<1.1	<0.40

Γ) Οι τιμές των U και G θα πρέπει να πιστοποιούνται από κοινοποιημένα εργαστήρια.

Δ) Τα επιλέξιμα προϊόντα θα πρέπει να έχουν σήμανση CE.

Κόστος

Το κόστος των 90€/τμ ισχύει για ενεργειακό διπλό υαλοπίνακα τοποθετημένο σε καινούργια κουφώματα. Η τιμή είναι ανεξάρτητη των ενεργειακών ιδιοτήτων του υαλοπίνακα.

5. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΛΥΨΗΣ ΨΥΧΡΩΝ ΟΡΟΦΩΝ

Οι παρακάτω προδιαγραφές λαμβάνουν υπόψη τη διεθνή πρακτική και εμπειρία (Energy Star και European Cool Roof Council). Συγκεκριμένα προτείνονται τα παρακάτω:

- A) Τα επιλέξιμα υλικά κάλυψης θα πρέπει να παρουσιάζουν αρχική ολοφασματική ανακλαστικότητα στην ηλιακή ακτινοβολία μεγαλύτερη από 0,7. Η ανακλαστικότητα των υλικών θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα πρότυπα ASTM E 903 - Standard Test Method for Solar Absorptance, Reflectance, and Transmission of Materials Using Integrating Spheres, ASTM E1918, ASTM C1549, CRRC-1 Test Method #1
- B) Τα επιλέξιμα υλικά θα πρέπει να παρουσιάζουν συντελεστή εκπομπής μεγαλύτερο του 0,7. Η τιμή θα πρέπει να πιστοποιείται από μέτρηση εξειδικευμένου εργαστηρίου.

6. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΩΝ ΟΡΟΦΩΝ

- A) Το θερμομονωτικό υλικό (ή συνδυασμός υλικών με φράγμα ακτινοβολίας καταλλήλως τοποθετημένα) οφείλει να έχει ελάχιστο συντελεστή θερμικής αντίστασης $R \geq 2,8$ ή συνδυασμένο πάχος τουλάχιστον 10 εκατοστά
- B) Οι μέθοδοι εφαρμογής συνιστάται να είναι σύμφωνες με τις ακόλουθες προδιαγραφές:

- **ΠΕΤΕΠ 03-06-02-03** Θερμομονώσεις κεραμοσκεπών στεγών
- **ΠΕΤΕΠ 03-06-02-01** Θερμομονώσεις δωματίων

7. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗΣ

Τα επιλέξιμα συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης κτιρίων ETICS ή ΣΕΘ θα πρέπει να πληρούν μία εκ των κάτωθι προδιαγραφών:

- **EN 13499:2003** Thermal insulation products for buildings. External thermal insulation composite systems (ETICS) based on expanded polystyrene. Specification
- **EN 13500:2003** Thermal insulation products for buildings. External thermal insulation composite systems (ETICS) based on mineral wool. Specification
- **ΠΕΤΕΠ 03-06-02-04** Συστήματα εξωτερικών θερμομονώσεων (ΣΕΘ) με διογκωμένη πολυστερίνη και λεπτά οπλισμένα οργανικά επιχρίσματα

- Στις περιπτώσεις που δεν υφίστανται Ευρωπαϊκές ή Εθνικές Προδιαγραφές επιτρέπεται τα επιλέξιμα συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης κτιρίων ETICS ή ΣΕΘ να είναι πιστοποιημένα κατά ETAG 004 «Κατευθυντήρια οδηγία για σύνθετα συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης με επίχρισμα, EOTA».

Λόγω ύπαρξης περιπτώσεων όπου υφίστανται δεσμεύσεις περί της εξωτερικής όψης των κτιρίων, το τελικό στάδιο (εξωτερική στρώση) δύναται να είναι της επιλογής του ιδιοκτήτη, εφόσον δεν είναι αντίθετο προς τις προδιαγραφές του παραγωγού του συστήματος εξωτερικής θερμομόνωσης.

Ελάχιστο πάχος μόνωσης 5εκ. Ζώνη Α, Β.

Ελάχιστο πάχος μόνωσης 7εκ. Ζώνη Γ, Δ.

8. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΟΝΩΤΙΚΩΝ

Σε εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 334/1994 και σύμφωνα με την ΚΥΑ 9451/208 ΦΕΚ 815/2007, τα βιομηχανικώς παραγόμενα θερμομονωτικά προϊόντα που προορίζονται για κτίρια, τα οποία πωλούνται στην Ελλάδα, πρέπει να φέρουν σήμανση CE κλπ (βλ. νομοθεσία):

α) είτε με ένα από τα κατωτέρω ευρωπαϊκά πρότυπα που έχουν ανακοινωθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

- ΕΛΟΤ EN 13162:2001 (EN 13162:2001, EN13162:2001/ AC:2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από ορυκτόμαλλο (MW) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13163:2001 (EN 13163:2001 και 13163:2001/AC:2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από διογκωμένη πολυστερίνη (EPS) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13164:2001 (EN 13164:2001, EN 13164:2001/A1:2004 και EN 13164:2001/AC: 2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από εξηλασμένο αφρό πολυστερίνης (XPS) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ 13165: 2001 (EN 13165:2001, EN 13165:2001/A1:2004, EN13165:2001/A2:2004 και EN 13165:2001/AC:2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από άκαμπτο αφρό πολυουρεθάνης (PUR) Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13166:2001 («EN 13166:2001, EN13166:2001/A1:2004 και EN 13166:2001/AC: 2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων- Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από αιολικό αφρό (PF) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13167:2001 («EN 13167:2001, EN13167:2001/A1:2004 και EN 13167:2001/AC: 2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από κυψελώδη γυαλί (CG) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13168:2001 («EN 13168:2001, EN 13168:2001/A1:2004 και EN 13168:2001/AC: 2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από ξυλόμαλλο (WW) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13169:2001 («EN 13169:2001, EN 13169:2001/A1:2004 και EN 13169:2001/AC: 2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από διογκωμένο περλίτη (EPB) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά

- ΕΛΟΤ EN 13170:2001 («EN 13170:2001, EN 13170:2001/AC:2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων – Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από διογκωμένο φελλό (ICB) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά
- ΕΛΟΤ EN 13171:2001 («EN 13171:2001, EN13171:2001 /A1:2004 και EN 13171:2001/AC:2005) «Θερμομονωτικά προϊόντα κτιρίων Βιομηχανικώς παραγόμενα προϊόντα από ίνες ξύλου (WF) – Προδιαγραφή», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά

β) είτε με Ευρωπαϊκή Τεχνική Έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 334/1994, και θα φέρουν τη σήμανση CE σύμφωνα με τα ανωτέρω ευρωπαϊκά πρότυπα. Αυτό ισχύει για κάθε σύνθετη λύση θερμομόνωσης, όπως είναι τα συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης, τα οποία θα πρέπει να είναι πιστοποιημένα από κοινοποιημένο φορέα σύμφωνα με την ETAG 004.

Κόστος

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της αναδρομικής θερμομόνωσης του δώματος, που δεν συμπεριλαμβάνει αποκαταστάσεις φθορών και τυχόν ελαττωμάτων στη στεγάνωση, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 35€/m² καθαρής επιφάνειας έργου επέμβασης (υλικών και εργασίας), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος της εφαρμογής ολοκληρωμένου συστήματος εξωτερικής θερμομόνωσης των κατακόρυφων δομικών στοιχείων και της **pilotis**, που δεν συμπεριλαμβάνει αποκαταστάσεις βαρέων φθορών στο επίχρισμα καθώς και διακοσμητικές παρεμβάσεις, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 55€/m², μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

22 επιτυχημένες πρακτικές και τεχνικές παρεμβάσεις στον οικιακό τομέα

1. Περιοδική συντήρηση λεβήτων/καυστήρων και μέτρηση εσωτερικού βαθμού απόδοσης καύσης από αδειούχους συντηρητές.
2. Εγκατάσταση αντισταθμιστικών θερμοστατών, που επιτρέπουν τη συνεχή λειτουργία του συστήματος θέρμανσης στις πολυκατοικίες, αντί της διακοπτόμενης λειτουργίας του λέβητα, που αντενδείκνυται.
3. Αν το σπίτι έχει αυτόνομη θέρμανση, ρύθμιση του θερμοστάτη στους 20°C. Για κάθε βαθμό μείωσης (το χειμώνα) ή αύξησης (το καλοκαίρι) του θερμοστάτη επιτυγχάνεται 7-10% εξοικονόμηση ενέργειας.
4. Σωστή διάταξη και θέση των θερμαντικών σωμάτων (πχ. κάτω από παράθυρα), με τοποθέτηση θερμομονωτικών πλακών στη ράχη τους, ώστε να μειώνονται οι απώλειες από την υπερθέρμανση των τοίχων.
5. Αποφυγή χρήσης ηλεκτρικών θερμαστών κατά τη διάρκεια της ημέρας, επειδή το ημερήσιο ρεύμα που είναι πιο ακριβό δεν πρέπει να καταναλώνεται για θέρμανση. Είναι πολύ προτιμότερο να χρησιμοποιήσουμε θερμάστρες υγραερίου ή θερμοσυσσωρευτές.
6. Ρύθμιση της θερμοκρασίας αέρα των χώρων στους 19-20 βαθμούς Κελσίου τον χειμώνα και 26 βαθμούς το καλοκαίρι (κλιματισμός). Στην Αθήνα, η μείωση της θερμοκρασίας χώρου κατά 1 βαθμό, επιφέρει ΕΞΕ της τάξεως του 10%.
7. Οι χώροι στους οποίους ζούμε πρέπει να αερίζονται επαρκώς για λόγους δροσισμού και υγιεινής, με προτίμηση τις νυχτερινές και πρώτες πρωινές ώρες. Οι τέντες ή οι περσίδες πρέπει να είναι κατεβασμένες τη θερινή περίοδο κυρίως σε νότιο και δυτικό προσανατολισμό.
8. Η θέρμανση νερού χρήσης με ηλεκτρικό θερμοσίφωνα είναι καθαρή σπατάλη. Είναι πολύ προτιμότερο να εγκαταστήσουμε ένα μπόιλερ με εναλλάκτη στο λεβητοστάσιο, που να ζεσταίνεται από τον λέβητα (πετρελαίου ή φυσικού αερίου) ή από τον ηλιακό θερμοσίφωνα.
9. Αν επιμείνουμε στον ηλεκτρικό θερμοσίφωνα (Θ/Σ), πρέπει να διαλέξουμε έναν Θ/Σ κατακόρυφου τύπου, να μειώσουμε την θερμοκρασία του θερμοστάτη του στους 50 βαθμούς (αντί για τους 60°C), να εγκαταστήσουμε περισσότερους αποκεντρωμένους Θ/Σ αντί ενός κεντρικού Θ/Σ ώστε να αποφύγουμε την κατασκευή ενός εκτεταμένου και πολλές φορές μη μονωμένου δικτύου διανομής ζεστού νερού που τροφοδοτεί κουζίνα, μπάνια, κλπ.
10. Ένας ηλιακός θερμοσίφοντας καλής ποιότητας, τοποθετημένος σε σωστή θέση, μπορεί να λύσει το πρόβλημα του ζεστού νερού χρήσης για 6 μήνες τουλάχιστον (Μάιος-Οκτώβριος). Μπορεί επίσης να τροφοδοτεί το πλυντήριο ρούχων και πιάτων με ζεστό νερό, εφόσον τα πλυντήρια αυτά είναι του τύπου Hot Fill (διπλής παροχής, για ζεστό και κρύο νερό)
11. Να επιλέγουμε να κάνουμε ντους αντί για μπάνιο σε γεμάτη μπανιέρα.
12. Να πλένουμε τα πιάτα σε μια μικρή λεκάνη και όχι με ανοιχτή τη βρύση του ζεστού νερού.
13. Οι κουζίνες φυσικού αερίου ή υγραερίου καταναλώνουν λιγότερο καύσιμο για το ίδιο αποτέλεσμα, αρκεί να χρησιμοποιούνται σωστά.

14. Όταν το φαγητό «πάρει βράση», πρέπει να χαμηλώνουμε τη φωτιά ώστε απλά να συντηρείται ο βρασμός. Η υπερβολική ατμοποίηση (φουσαλίδες), είναι σπατάλη γιατί, έτσι κι' αλλιώς, η θερμοκρασία του νερού παραμένει στους 100 βαθμούς Κελσίου.
15. Οι φούρνοι νέας γενιάς έχουν πολύ καλύτερη θερμική μόνωση (και στις 5 πλευρές τους) και καλύτερη απόδοση στην μεταφορά της θερμότητας λόγω του ανεμιστήρα που κυκλοφορεί καυτό αέρα. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούμε σκεύη εμαγιέ ή μαυρισμένου χάλυβα που απορροφούν καλύτερα τη θερμότητα. Δεν ανοιγοκλείνουμε την πόρτα του φούρνου την ώρα που ψήνει. Δεν τον χρησιμοποιούμε για να ζεστάνουμε μικρή ποσότητα, γιατί ένα «ανεπαρκές γέμισμα» επηρεάζει αρνητικά την ειδική του κατανάλωση.
16. Γενικά, επιλέγουμε συσκευές (κλιματιστικά, ψυγείο, καταψύκτη, πλυντήρια, κλπ) με υψηλή ενεργειακή απόδοση (A++,A+,A), διαβάζοντας προσεκτικά τις «ενεργειακές ετικέτες» τους πριν αγοράσουμε.
17. Επιβάλλεται κάθε 2-3 χρόνια να κάνουμε πλήρη συντήρηση των κλιματιστικών μας, περιλαμβανομένης και της εξωτερικής μονάδας. Καλό είναι να ελέγχουμε και το συνημ α (κατανάλωση αέρα ισχύος).
18. Όπου είναι δυνατόν, να αντικαθιστούμε τους λαμπτήρες πυρακτώσεως στους χώρους του σπιτιού μας, με λαμπτήρες φθορισμού (στην κουζίνα, σε διαδρόμους, αποθήκες, βοηθητικούς χώρους, μπάνια) ή με σύγχρονους λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης (Economy lamps) που έχουν 10-15 φορές μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και 80% λιγότερη κατανάλωση από τους αντίστοιχους λαμπτήρες πυρακτώσεως.
19. Να προτιμούμε φυσικό φωτισμό έναντι του τεχνητού όπου είναι εφικτό, τοπικό φωτισμό αντί του έντονου διάχυτου, ανοιχτούς χρωματισμούς στους τοίχους για να μην απορροφάται η φωτιστική ακτινοβολία και, βέβαια, να κλείνουμε τους διακόπτες όταν βγαίνουμε από τα δωμάτια.
20. Οι ανεμιστήρες οροφής είναι μια αποτελεσματική λύση που μας επιτρέπει να αισθανόμαστε άνετα το καλοκαίρι μέχρι τους 30 βαθμούς Κελσίου. Είναι ιδιαίτερα οικονομικοί (αναδεύουν τον αέρα) και υγιεινοί.
21. Είναι σωστό να κλείνουμε τις συσκευές μας από τον κεντρικό διακόπτη (ON/OFF) και όχι από το τηλεχειριστήριο (Stand-by). Για μεγαλύτερη ευκολία μπορούμε να συνδέουμε τις συσκευές σε πολύμπριζο με διακόπτη ώστε με μία κίνηση να κλείνουμε μαζί τηλεοράσεις, υπολογιστές, βίντεο, στερεοφωνικά, κλπ. Όταν οι συσκευές αυτές είναι σε Standby mode (αναμονή), καταναλώνουν 10% περίπου της ονομαστικής τους κατανάλωσης.
22. Τα ψυγεία και οι καταψύκτες καταναλώνουν σημαντικές ποσότητες ενέργειας (περίπου 18% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των νοικοκυριών) γιατί λειτουργούν σχεδόν σε συνεχή βάση. Πρέπει λοιπόν να προσέχουμε πως τα χρησιμοποιούμε : Πχ. Να ρυθμίζουμε το ψυγείο στους 7°C, ενώ τον καταψύκτη στους -18°C (αν δεν έχουν βαθμονόμηση σε βαθμούς Κελσίου, να τα ρυθμίζουμε στη δεύτερη σκάλα ψύξης και όχι στο μέγιστο), να προτιμούμε ψυγεία με υψηλή ενεργειακή απόδοση (βλ. ενεργειακή ετικέτα) και με χωριστές πόρτες για ψύξη και κατάψυξη. Να μην χαμηλώνουμε υπερβολικά το θερμοστάτη του ψυγείου ή της κατάψυξης. Να μην τοποθετούμε το ψυγείο κοντά σε ηλεκτρική κουζίνα, καλοριφέρ ή άλλη πηγή θερμότητας και να φροντίζουμε να αερίζεται καλά η πλάτη του. Να μην βάζουμε στο ψυγείο ζεστά φαγητά, να μην ανοίγουμε συχνά την πόρτα του και να μην την κρατούμε ανοιχτή για πολλή ώρα. Να ελέγχουμε την στεγανότητα της πόρτας (λάστιχο) και να κάνουμε απόψυξη όταν πιάνει πολύ πάγο (εκτός αν είναι No frost).

ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ ΖΩΝΗΣ

T.Z. > 1.500 €/ m²

Νομαρχία	Περιοχή	Κατώτατη	Ανώτατη
Αθηνών	Αγία Βαρβάρα	750	1.100
Αθηνών	Αγία Παρασκευή	1.400	2.050
Αθηνών	Άγιος Δημήτριος	1.000	1.500
Αθηνών	Άγιοι Ανάργυροι	1.000	1.100
Αθηνών	Αθήνα 1ο Διαμ.	1.100	7.000
Αθηνών	Αθήνα 2ο Διαμ.	1.100	8.500
Αθηνών	Αθήνα 3ο Διαμ.	1.100	2.750
Αθηνών	Αθήνα 4ο Διαμ.	1.000	1.400
Αθηνών	Αθήνα 5ο Διαμ.	1.200	1.500
Αθηνών	Αθήνα 6ο Διαμ.	1.000	1.900
Αθηνών	Αθήνα 7ο Διαμ.	1.250	3.300
Αθηνών	Αιγάλεω	850	1.400
Αθηνών	Άλιμος	1.500	2.850
Αθηνών	Αμαρούσιο	1.500	2.550
Αθηνών	Αργυρούπολη	1.300	1.950
Αθηνών	Βύρωνας	950	1.600
Αθηνών	Γαλάτσι	1.100	1.550
Αθηνών	Δάφνη	1.100	1.300
Αθηνών	Ελληνικό	1.450	3.050
Αθηνών	Ζωγράφου	1.400	1.750
Αθηνών	Ηλιούπολη	1.400	1.900
Αθηνών	Ηράκλειο	1.250	1.900
Αθηνών	Καισαριανή	1.000	2.000
Αθηνών	Καλλιθέα	1.150	2.200
Αθηνών	Καματερό	800	900
Αθηνών	Κηφισιά	1.250	4.000
Αθηνών	Λυκόβρυση	1.300	1.600
Αθηνών	Μελίσσια	1.500	2.000
Αθηνών	Μεταμόρφωση	1.050	1.300
Αθηνών	Μοσχάτο	1.150	2.200
Αθηνών	Νέα Ερυθραία	1.350	3.600
Αθηνών	Νέα Ιωνία	1.000	1.700
Αθηνών	Νέα Πεντέλη	1.450	2.300
Αθηνών	Νέα Σμύρνη	1.100	2.450
Αθηνών	Νέα Φιλαδέλφεια	900	1.400
Αθηνών	Νέα Χαλκηδώνα	1.000	1.200
Αθηνών	Παλαιό Φάληρο	1.450	3.050
Αθηνών	Περιστέρι	800	1.300
Αθηνών	Πετρούπολη	1.050	1.300
Αθηνών	Ταύρος	850	1.100
Αθηνών	Υμηττός	1.250	1.300
Αθηνών	Χαϊδάρι	900	1.550
Αθηνών	Χαλάνδρι	1.500	2.650
Αθηνών	Χολαργός	1.400	2.200
Πειραιά	Ρέντης	750	1.350
Πειραιά	Αίγινα	950	2.100

Πειραιά	Σαλαμίνα	650	1.200
Πειραιά	Κερατσίνι	900	1.050
Πειραιά	Κορυδαλλός	900	1.400
Πειραιά	Νίκαια	850	1.400
Πειραιά	Πειραιάς	1.000	3.500
Πειραιά	Πέραμα	650	800
Πειραιά	Πόρος	900	1.550
Πειραιά	Σπέτσες	1.100	4.400
Πειραιά	Τροιζήνα	950	1.050
Πειραιά	Ύδρα	1.400	4.200
Αν. Αττικής	Αγ. Στέφανος	1.200	1.600
Αν. Αττικής	Ανάβυσσος	1.250	2.100
Αν. Αττικής	Ανθούσα	950	1.000
Αν. Αττικής	Άνοιξη	1.400	2.000
Αν. Αττικής	Αρτέμιδα	750	1.300
Αν. Αττικής	Αυλώνα	700	700
Αν. Αττικής	Αφίδνες	750	1.950
Αν. Αττικής	Βάρη	1.300	4.050
Αν. Αττικής	Γέρακας	1.250	1.550
Αν. Αττικής	Γλυκά Νερά	1.200	1.300
Αν. Αττικής	Διόνυσος	1.000	3.350
Αν. Αττικής	Θρακομακεδώνες	1.300	1.450
Αν. Αττικής	Καπανδρίτι	750	1.000
Αν. Αττικής	Κερατέα	800	1.050
Αν. Αττικής	Κρωπία	1.050	2.550
Αν. Αττικής	Λαύριο	700	1.700
Αν. Αττικής	Μαλακάσα	650	750
Αν. Αττικής	Μαραθώνας	850	1.800
Αν. Αττικής	Μαρκόπουλο	1.000	4.150
Αν. Αττικής	Νέα Μάκρη	1.050	2.000
Αν. Αττικής	Ωρωπός	700	1.550
Αν. Αττικής	Παιανία	1.050	1.400
Αν. Αττικής	Παλλήνη	1.200	2.350
Αν. Αττικής	Πικέρμι	1.250	2.100
Αν. Αττικής	Ραφήνα	1.450	2.500
Αν. Αττικής	Σαρωνίδα	1.500	2.850
Αν. Αττικής	Σπάτα	1.000	1.300
Δυτ. Αττικής	Άνω Λιόσια	650	800
Δυτ. Αττικής	Ασπρόπυργος	700	800
Δυτ. Αττικής	Βίλια	750	1.100
Δυτ. Αττικής	Ελευσίνα	700	1.000
Δυτ. Αττικής	Ζεφύρι	650	700
Δυτ. Αττικής	Μαγούλα	750	950
Δυτ. Αττικής	Μέγαρα	600	1.200
Δυτ. Αττικής	Φυλή	800	800
Δράμας	Δράμα	850	1.050
Έβρου	Αλεξανδρούπολη	850	1.450
Έβρου		450	950
Καβάλας	Καβάλα	800	1.850
Καβάλας		500	2.150
Ξάνθης	Ξάνθη	950	1.300
Ροδόπης	Κομοτηνή	750	1.250
Ροδόπης		500	600
Ημαθίας	Βέροια	700	1.600
Ημαθίας	Νάουσα	650	1.150

Ημαθίας		600	750
Θεσσαλονίκης	Ασπροβάλτα	700	1.350
Θεσσαλονίκης	Αμπελόκηποι	800	1.300
Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη 1ο Διαμ.	1.300	4.600
Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη 2ο Διαμ.	1.050	2.050
Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη 3ο Διαμ.	1.100	1.750
Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη 4ο Διαμ.	1.450	1.800
Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη 5ο Διαμ.	1.250	3.500
Θεσσαλονίκης	Νεάπολη	1.050	1.550
Θεσσαλονίκης	Πυλαία	1.100	2.800
Θεσσαλονίκης		550	1.550
Κιλκίς	Κιλκίς	650	1.050
Κιλκίς		600	800
Πέλλης	Έδεσσα	650	1.250
Πέλλης		500	1.050
Πιερίας	Κατερίνη	750	1.300
Πιερίας		550	1.200
Σερρών	Σέρρες	700	1.250
Σερρών		550	700
Χαλκιδικής	Πολύγυρος	750	1.150
Χαλκιδικής		550	1.550
Γρεβενών	Γρεβενά	550	700
Γρεβενών		450	500
Καστοριάς	Καστοριά	650	1.250
Καστοριάς		450	650
Κοζάνης	Κοζάνη	750	1.100
Κοζάνης		450	650
Φλώρινας	Φλώρινα	600	900
Άρτης	Άρτα	600	1.300
Θεσπρωτίας	Ηγουμενίτσα	600	1.300
Θεσπρωτίας		400	1.300
Ιωαννίνων	Γιάννενα	850	1.700
Ιωαννίνων		400	1.200
Πρεβέζης	Πρέβεζα	600	1.300
Πρεβέζης		450	1.200
Καρδίτσας	Καρδίτσα	600	1.050
Καρδίτσας		550	700
Λάρισας	Λάρισα	700	1.950
Λάρισας		550	800
Μαγνησίας	Βόλος	700	2.100
Μαγνησίας		450	1.050
Τρικάλων	Τρίκαλα	700	1.300
Τρικάλων		550	700
Βοιωτίας	Αράχωβα	900	1.650
Βοιωτίας	Θήβα	700	1.200
Βοιωτίας	Λειβαδιά	700	1.400
Βοιωτίας		500	1.000
Ευβοίας	Χαλκίδα	750	2.200
Ευβοίας		500	1.250
Ευρυτανίας	Καρπενήσι	600	950
Φθιώτιδος	Λαμία	700	1.500
Φθιώτιδος		500	1.500
Φωκίδος		600	1.500
Αιτωλοακαρνανίας	Μεσσολόγι	600	1.100

Αιτωλοακαρνανίας	Ναύπακτος	700	1.400
Αιτωλοακαρνανίας		550	1.000
Αχαΐας	Πάτρα	650	2.050
Αχαΐας		600	1.300
Ηλείας	Πύργος	700	1.200
Ηλείας		550	850
Αργολίδος	Άργος	600	1.300
Αργολίδος	Ναύπλιο	1.000	2.350
Αργολίδος		500	1.650
Αρκαδίας	Τρίπολη	800	1.600
Αρκαδίας		600	1.500
Κορινθίας	Κόρινθος	850	1.750
Κορινθίας	Λουτράκι	850	2.050
Κορινθίας		550	1.500
Λακωνίας	Σπάρτη	650	1.450
Λακωνίας	Γύθειο	600	1.650
Λακωνίας		450	1.200
Μεσσηνίας	Καλαμάτα	650	2.150
Μεσσηνίας		500	1.250
Ζάκυνθος		850	1.750
Κέρκυρας	Κέρκυρα	1.250	3.350
Κέρκυρας		900	2.000
Κεφαληνίας	Αργοστόλι	700	1.300
Λευκάδας	Λευκάδα	800	1.500
Λευκάδας	Νυδρί	1.050	1.550
Λευκάδας		600	1.400
Λέσβου	Μυτιλήνη	750	1.800
Λέσβου		550	950
Σάμου		500	1.750
Χίου		800	1.750
Δωδεκανήσου	Ρόδος	800	2.750
Δωδεκανήσου	Κως	650	1.800
Δωδεκανήσου		650	1.050
Κυκλάδων	Άνδρος	1.150	2.300
Κυκλάδων	Θήρα	700	2.150
Κυκλάδων	Μύκονος	1.150	2.250
Κυκλάδων	Πάρος (Παροικιά)	1.200	2.350
Κυκλάδων	Σύρος (Ερμούπολη)	800	2.250
Κυκλάδων	Τήνος (Χώρα)	850	2.150
Κυκλάδων		500	1.550
Ηρακλείου	Ηράκλειο	850	2.500
Ηρακλείου	Μάλλια	900	1.750
Ηρακλείου	Μάταλα	800	1.600
Ηρακλείου	Χερσόνησος	1.100	2.500
Ηρακλείου		600	900
Λασιθίου	Άγιος Νικόλαος	700	2.000
Λασιθίου	Ιεράπετρα	550	1.400
Λασιθίου	Σητεία	900	1.400
Λασιθίου		500	1.000
Ρεθύμνης	Ρέθυμνο	850	2.200
Ρεθύμνης	Αρκάδι	700	1.300
Ρεθύμνης		600	700
Χανίων	Χανιά	1.050	2.250
Χανίων	Νέα Κυδωνία	650	1.250

Χανίων
Χανίων

Πλατανιά

1.000
550

1.250
1.050